

London. 18. avgusta. A.A. Položaj v lančasteh tekstilni industriji je postal pravi razen. Delavska zveza je sklenila proglasiti stavko dne 27. avgusta in to v primeru, če bodo lastniki tekstilnih tvornic ne bodo dali zadoščenja in spremenili svoj sklen o znižanju delavskih mezd. Stavka bi bila pod udarec za Anglijo. Priključilo bi se ji nad 250.000 delavcev. Prav malo verjetno je, da bi tvornice ugodile delavcem, ker so bili v svojih zahtevah nepopustljivi. V Prestonu je stavka že izbruhnila. Zaradi tega je tu 27 tvornic ustavilo delo.

London. 18. avgusta. S. Danes se je oficijelno pričela stavka v bombažni industriji v Brestonu in Lancashireu. Izmed 35 predilnic dela samo 8 tovarn s polnim obratom. Predilnice so odprli ob običajni ura, toda številni delavci, ki so prišli do tovarne, niso prestopili vhodov.

Papen ne misli na umik

Zanimive izjave angleškemu novinarju — Grožnje Hitlerju — Napoved zahteve po povračilu nekdanjih nemških kolonij

London, 18. avgusta. d. Reuterjev urad objavlja razgovor svojega berlinskega dopisnika z nemškim kancelarjem Papenom. Papenove izjave so vzbudile v londonskih krogih veliko presenečenje, ker dokazujejo, da se Papen še ne misli tako hitro umakniti in da bo po njegovem mnenju sedanji položaj v Nemčiji trajal še precej dolgo.

Na vprašanje dopisnika, ali misli, da bo sedanja vlada za Božič še na krmlju, je Papen odgovoril: »Mi bomo ostali še dolgo časa v vladi!« Dodal je, da ne more biti govora o tem, da bi se njegova vlada hoteli izogniti državnemu zboru, marveč bo stopila s svojim programom pred parlament in skušala njim sodelovati. Papen je prepričan, da apel na zdrav človeški razum pri strankah ne bo ostal brezuspešen, ker si morajo biti vse stranke na jasnem, da za enkrat ni mogoča nobena vlada, ki bi mogla zamenjati Papenov kabinet. Če na bi državni zbor izrazil Papenovi vladi nezauznanost, potem bo vlada postopala tako, kakor bo narekoval s tem nastali položaj, pri čemer pa ima trdno voljo v vsakem pogledu spoštovati ustavo.

Zastopnik Reuterjevega urada je opozoril Papena na to, da Hitler odločno oporeka, da bi bil v svojem razgovoru z njim zahteval vso oblast, kakor jo je imel Mussolini. Papen je nato odgovoril, da o tem ne more biti nobenega dvoma. Vodja narodnih socialistov je priznal, da je imel v teku zadnjih dveh mesecev napram svojim že nestrpnim pristašem zelo težavno stališče in da se zaradi tega ne more zadovoljiti samo s sodelovanjem v vladi, marveč mora dobiti vso oblast v svoje roke. Zahteval je tako vlado, ki bi v celoti sprejela njegov program. Papen je izrazil upanje, da se narod-

ni socialisti ne bodo posluževali nelegalnih sredstev za doseg svojega cilja. Hitler je dal v tem pogledu zagotovila in Papen ni imel vzroka, da bi ne verjel njegovim besedam. Vlada pa tudi ne bo pomišljala in bo vsak poskus revolucije proti svoji avtoriteti, če bo treba, tudi z orožjem zadušila. Kakršne so razmere sedaj, se lahko reče, je nadaljeval Papen, da je nemški narod sedaj zopet strnjen za svojim vrhovnim voditeljem maršalom Hindenburgom ter popolnoma zaupa njegovemu vodstvu.

Zastopnik Reuterjevega urada je nato opozoril Papena na vesti o nameravanem izstopu Nemčije iz Društva narodov, če se ne bodo upoštevale nemške zahteve glede enakopravnosti v vprašanju razorožitve. Kancelar Papen se je izognil jasnemu odgovoru in je samo naglasil, da je vprašanje enakopravnosti na polju razorožitve za Nemčijo življenjske važnosti, kajti Nemčija ne more dalje dopuščati, da bi se postopalo žnjo kot z državo drugega reda. Če se bo Nemčiji še nadalje odrekala enakopravnost na polju varnosti, bo državna vlada storila potrebne korake, kakor je to napovedal v svojem znanem govoru v berlinskem radiju že general Schleicher. Nemčija nima ne želje, ne namena, da bi se oboroževala, toda gre ji za to, da tudi drugi narodi izpolnjuje svojo obljubo, da se bodo razorožili.

H koncu je kancelar Papen opozoril tudi na to, da se Nemčija še ni odrekla svojim kolonijam in da bo ob primernem času tudi to vprašanje spravila na dnevni red. Za enkrat pa diplomatska pogajanja o tem vprašanju še niso uvedena, kar pa ne pomeni, da bi bila Nemčija opustila svojo misel na zopetno pridobitev svojih nekdanjih kolonij.

Gospodarski svet

Nedavno je šla skozi dnevno časopisno vest, da bodo kmalu imenovani člani gospodarskega sveta in da bo ta v doglednem času sklican na zasedanje. Po zakonu, ki ga je sprejelo Narodno predstavništvo že meseca marca, bi se bilo imenovanje moralo izvršiti že koncem meseca junija.

V čem leži pomen in kakšna je zgodovina te institucije? Že od ujedinenja naprej so vsi gospodarski krogi neprestano zahtevali ustanovitve gospodarskega sveta, ker so že takrat — četudi ne z enako silo kakor danes! — gospodarski problemi butali ob vrata mlade države in so valovi socialnih problemov burkali naše narodno življenje. Svetovna vojna je vse te probleme postavila močno v ospredje in tako so sčasoma ne samo gospodarski krogi, ampak hudoč nečesa tudi skoro vse politične stranke postavile zahtevo po ustanovitvi gospodarskega sveta med glavne točke svojih programov. In v raznih načrtih temeljnega zakona za ureditev države, ustave, je bila predvidena v raznih oblikah tudi institucija gospodarskega sveta, bodisi kot del Narodnega predstavništva bodisi v drugi obliki. Tako v ustavnem načrtu Stojana Protića (del senata bi naj volile gospodarske korporacije), v načrtu hrvatskega Narodnega kluba (od 100 članov gornjega doma bi jih naj 47 bilo izvoljenih od raznih gospodarskih korporacij, v dr. Smolčakovem, v načrtu bivše HRSS in bivše zemljoradničke stranke, v načrtu Jugoslovanskega kluba itd., Vidovdanska ustava je tem vsestranskim zahtevam po uvaževanju ekonomskih in socialnih problemov res tudi ustregel v toliko, da je vsebovala v tretjem svojem delu socialne in ekonomske odredbe, ki so poleg starih pojmov o državljanstvih in političnih pravicah ustvarjale nov pojem socialnih pravic in so tvorile prvo etapo kompromisa med liberalno — individualističnimi in socialnimi vidiki. Člen 44 vidovdanske ustave je celo določal, da se za izgradnjo socialne in gospodarske zakonodaje ustanovi gospodarski svet. Od takrat naprej se je tudi akcija gospodarskih korporacij in političnih strank za realizacijo te ustavne določbe še pojačala. Seveda ni imela ta akcija začetnega uspeha, kakaj organizacija naših gospodarskih krogov ni bila na višku, kakor na žalost tudi še danes ni. Tudi razni drugi predlogi iz teh krogov, n. pr. da se naj v Beogradu vrši stalno vsakoletni gospodarski kongres, ali stalna vsakoletna gospodarska konferenca, ali stalno sodelovanje gospodarskih zbornic itd., niso našli prave potrebne resonance. Šele tekoma zadnjih let, ko se je vedno bolj izpopolnjevala organizacija posameznih gospodarskih skupin, je zahtevala po ustanovitvi gospodarskega sveta dobivala vedno realnejše oblike. Ali težka atmosfera v bivši Narodni skupščini, kjer je končno prišlo do znane tragične eksplozije junija 1928, je povzročila, da je sicer vsaka predstojniška vlada obljubila zakon o gospodarskem svetu v smislu določbe vidovdanske ustave, da pa nobena svoje obljube ni izpolnila. Člen 44 vidovdanske ustave je ostal neizvršen, kljub temu, da je bila izdelana cela vrsta načrtov zakona o gospodarskem svetu. Zadnji tak načrt pred objavo sedanjega ustave je izdelal dr. Frančič. Seveda si je vsak izmed njih, ki so take načrte izdelali, gospodarski svet predpostavil v drugi obliki: ali kot zakonodajno telo, ali kot del Narodnega predstavništva, ali kot posvetovalni organ Narodne skupščine in upravne oblasti in podobno. Tudi razne gospodarske korporacije so se v svojih predlogih razlikovale v pojmovanju delokroga in nalog te institucije. Ene so hotele prirediti parlamentu, druge vrhovni organ gospodarskih organizacij itd.

Pri tej moral novi parlamentarni režim, priti je moralo v volitvah 8. novembra 1931 in 3. jan. 1932. Izvoljeno Narodno predstavništvo, da je bil končno sprejet zakon o ustanovitvi gospodarskega sveta, kojega člani se imenujejo. Zakaj to? Zato da se ta institucija izloči iz borb dnevnega političnega življenja in strankarskih razprtij in da pridejo vanjo po treznem presodku vladarja moške, ki so s svojim delom in javnem zlasti gospodarskem življenju tudi že pokazali svoje sposobnosti. Ni dvoma, da bo gospodarski svet, kojega imenovanje priključujemo, imel močan vpliv na ekonomsko

politiko vlade in na zakonodajno delo Narodnega predstavništva, in v časih najtežje ekonomske krize, ki jih danes preživljamo, je to nujno potrebno.

Vekoslav Spindler.

Zveza med Italijo in Nemčijo?

London, 18. avgusta. »Manchester Guardian« objavlja članek svojega stalnega dopisnika iz Zeneve o ozadiju nedavnih izprememb v italijanski diplomaciji in spravlja te izpremembe v zvezo z novim stališčem Italije in Nemčije v zunanji politiki. Merodajni činitelji v Zenevi, pa tudi v Londonu in Parizu, zelo resno presojajo položaj, ki je nastal zaradi nenadne izpremembe v nemški in italijanski politiki. Splošno smatrajo, da ni le goli slučaj, da so se v teku enega tedna vrstili članki italijanskega letalskega ministra Balba in Mussolinija v »Popolo d'Italia« ter znani govor nemškega obrambnega ministra generala Schleicherja v nemškem radiju. Okoliščine, v katerih so bili objavljeni ti članek in pred vsem omenjeni govor, dajo naslutiti, da gre pri celji stvari za skupno akcijo nemške in italijanske vlade, ki ni naperjena samo proti razorožitveni konferenci, marveč tudi direktno proti Društvu narodov. Treba se je samo spomniti, da so narodni socialisti od vsega početka svojega pokreta pa do sedaj neprestano zahtevali, da mora Nemčija izstopiti iz Društva narodov, Mussolini pa je v svojem članku napovedal, da bi se takemu koraku Nemčije v gotovih okoliščinah priključila tudi Italija.

»Manchester Guardian« opozarja na to, da je »Popolo d'Italia« še po tem, ko je bil že v celoti objavil Mussolinijev članek, ki ga je Duce napisal za italijansko enciklopedijo, ponovno objavil na prvi strani lista izveček iz tega članka pod naslovom »Fasizem in bodočnost človeštva«. V tem izvečku naglašuje Mussolini, da ne veruje v večni mir med narodi in da bi bil »ak mir« za narode le škodljiv. Samo vojna, poudarja je Mussolini, potence do najvišje stopnje vse človeške energije in daje značaj in plemenitost narodu, ki je dovolj junaški, da se ne plaši vojne. Poleg tega naglašuje Mussolini baš v tem članku, da so vse mednarodne ustanove fašizmu tuje, četudi v gotovih primerih lahko prinašajo korist. Težko si je zamisliti hujšo obsodbo Grandijeve politike v zadnjih dveh letih. V Zenevi splošno smatrajo, da se po tem članku Mussolinija Italija ne more uvrstiti v vrsto iskrenih članov Društva narodov, razne okoliščine vzbujajo tudi sum o poštenosti namene Nemčije.

Nihče pa ne pričakuje, da bi Nemčija in Italija takoj izvršili svoje grožnje in za jutri zapustili razorožitveno konferenco. Bati pa se je, da bosta Italija in Nemčija odšli s konference po sestanku predsedništva, ako Anglija in Francija ne bosta prišli s popolnoma novimi predlogi glede razorožitve. Pristaši razorožitve v Angliji in Franciji imajo torej samo še par tednov časa, da pritisnejo na svoje vlade in sestavijo primerne predloge. Če pa bi Francija in Anglija sprejeli Hooverjev predlog kot osnovo nadaljnjih razprav glede kvalitativne razorožitve, si je težko zamisliti, da bi ga mogli Nemčija in Italija odkloniti. Verjetno pa je, da bi ena ali druga odklonila stvarno mednarodno kontrolo oboroževanja, kar je bistveni pogoj za resnično razorožitve. Če pa bi se pri tej priliki pokazala neiskrenost italijanske in nemške razorožitvene politike, potem bo svet vedel, kako stališče mora zavzeti proti njima.

Zopet revolucija v Ameriki

Buenos Aires, 18. avgusta. AA. Po poročilih iz dobro poučenih virov je v brazilski državi Rio grande del Sul izbruhnila revolucija.

Potrebne ugotovitve

(Na adresu g. poslanca Alojzija Pavliča) »Slovenec« z dne 11. t. m. je priobčil izporno poročilo o seji Narodne skupščine dne 10. t. m. Po njegovem poročilu je posl. Pavlič zaključil svojo repliko na izvajanja posl. dr. Rapeta takole: Izjavljam slovesno in ključem v imenu vseh slovenskih duhovnikov: Zivel kralji Zivela Jugoslavija! Drugo pa so vaša podtikanja. Glavne priče teh žalostnih dogodkov so... To so slabe priče, ker so...

Istini na ljubo izjavljam to-le: Posl. Pavlič stavka »izjavljam slovesno in ključem v imenu vseh slovenskih duhovnikov: Zivel kralji Zivela Jugoslavija« ni izustil pri govorniškem pultu, temveč se je na to domislil še le po končanem svojem govoru, ko se je že vrnil na svoj sedež.

Zaključnih stavkov »Drugo pa so vaša podtikanja...« ki jih navaja »Slovenec«, pa posl. Pavlič sploh ni izgovoril v zbornici, marveč jih je po končani seji enostavno vpisal v stenografski zapisnik, v katerem je takisto izbrisal medklje posl. Ureka: »Povej raje, kako si prenočeval v hotelu »Pošta« in pod kakim imenom si se vpisal!«

O tej manipulaciji poslanca Pavliča sem bil obvečen. Ko sem ugotovil, da je posl. Pavlič dejanski vtihtopal v stenografski zapisnik stvari, ki si jih v zbornici ni upal iznesti, sem mu popoldne v zborničnem hodniku predložil nedopustnost in nedostojnost njegovega postopanja. Izjavi se je na vse načine, ni pa mogel navesti niti enega poslanca, ki bi bil slišal, da je izgovoril v zbornici one stavke, ki jih je naknadno vpisal v stenogram. Nato sem ga v navzočnosti številnih poslancev iz drugih banovin apostrofiriral z besedami: »Tovariš, ako bi bil ti v zbornici izustil one nesrečnosti, ki si jih vtihtopal v stenografski zapisnik, bi te mi nesli iz dvorane in jaz bi bil prvi, ki bi ti dal zausnico!« — Pavlič: »Kaj zausnica! Mi čisto nič ne dene!« — Naravno, da sem po teh besedah Pavliču okrenil hrbet, ker s človekom s takšnimi nazori ni mogoča nobena diskusija.

Na opetovani moj medklje: »V budžetni debati je g. Pavlič napadal Vatikan in nuncija in bil zato suspendiran, z današnjim svojim nastopom se hoče sedaj samo rehabilitirati!«, je poslanec molčal, da si ga je prav dobro čul.

To se mi je zdelo potrebno ugotoviti, da bo naša javnost spoznala g. Pavliča in njegove metode ter jih znala pravilno ocenjevati.

V Ljubljani, 14. avgusta 1932.
Rasto Pustoslavšek, narodni poslanec.

Vabilo na pravniški kongres

Ljubljana, 13. avgusta.

Peti kongres pravnikov kraljevine Jugoslavije se bo vršil letos v začetku meseca oktobra v Dubrovniku. Točen datum kongresa še ni fiksan, pa se bo objavil v nekaj dneh. Na kongresu se bodo obravnavale tale vprašanja: 1. Vprašanje ušnega testamenta, referenti univ. prof. dr. Arandjelović (Beograd), advokat dr. I. Pavlas (Novi Sad), apelač sodnik dr. R. Savojic (Ljubljana), kasac. sodnik S. Šapčević (Beograd), advokat in kasac. sodnik v pok. I. Vuković (Zagreb); 2. Vloga preiskovalnega sodnika v sodnem kazenskem postopku, referenti: državni tožilec dr. I. Jančić (Maribor), advokat dr. T. Jančičević (Zagreb) in apelač. sodnik B. Prokić (Beograd); 3. Hipoteka na morskih ladajah, referenti: advokat in privat. docent dr. J. Mogan (Zagreb), advokat in privatni docent dr. B. Furlan (Ljubljana), univ. asist. I. Pržić (Beograd) in advokat dr. V. Škarica (Split); 4. Trošarina kot vir dohodkov v proračunih države, banovin in občin, referenti: državni podtajnik v pok. dr. D. Letica (Beograd), višji finančni svetnik dr. I. Ditz (Ljubljana) in zbornični tajnik dr. V. Lunacek (Zagreb). — Referati bodo izdani v najkrajšem času v posebni knjigi. — Po dosedanjih načrtih se bo po končanem kongresu vršil tudi skupni izlet v Kotor.

Odbor društva Pravniki vabi vse člane, da se kongresa v čim večjem številu udeležijo in sprejema tozadevne prijave tajništvo do incl. 15. septembra t. l., pri čemer se opozarja, da se bodo upoštevali samo oni člani, ki s članarino niso v zaostanku. Obenem s prijavo je plačati tudi kongresno članarino, ki znaša 100.— Din, za rodbinske članke 80.— Din, za državne in samoupravne uradnike 60.— Din, odnosno za rodbinske članke 50.— Din. Članarina naj se plača s poštnimi položnicami, ki se dobe pri odbornikih v Ljubljani in v Celju pri g. dr. adv. dr. Juro Hrašovcu, v Mariboru pri g. dr. tož. dr. Jančiču in v Novem mestu pri g. sodnem svetniku dr. Kudru. V prijavi naj se zlasti tudi naznači, ali potuje udeležene sam, ali z rodbinskimi člani in kakšno nastanitev želi. Kongresna uprava je že podvela potrebne korake, da se dovolijo običajni popusti na železnica in morskim ladajah. Za udeležence iz Slovenije bo verjetno najprimernejša pot s vlakom do Splita in naprej s parobrodom do Dubrovnika.

Pri tej priliki se vabijo tudi vsi člani, ki se zanimajo za posamezna temata, ki bodo na dnevnem redu kongresa, da se temeljito pripravijo za debato, ki bo sledila referatom, tako da bo kongres tudi v tem oziru dosegel znanstveno višino.

Odbor društva »Pravniki«.

Opozorilo izvoznikom sadja

Beograd, 18. avgusta. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da po informacijah, ki jih je dobil na Dunaju, ni točna vest, ki so jo prinesli nekateri listi, da za uvoz sadja v Avstrijo ni treba zaprositi za posebno dovoljenje v zmislu avstrijskega naredbes z dne 16. julija t. l. Olajšava za uvoz sadja, kakor tudi zelenjave, obstoji v tem, da se prošnja, ki se sicer redno vloga preko kmetijske zbornice, v tem primeru direktno predlaga višji carinarnici na Dunaju brez posredovanja finančnega ministrstva. Ta olajšava je odredena zato, da bi se prošnje reševale čim hitreje, ker bi se sicer lahko blago pokvarilo, če bi predolgo ležalo.

Josip Pogačnik

Ljubljana, 18. avgusta

Davi je v prijaznem gorenjskem Podnartu umrl g. Josip Pogačnik. Smrt je z njim iztrgala iz naše srede enega najbolj simpatičnih javnih delavcev slovenske predvojne generacije. Že par tednov je bil bolan, vendar je vse presenetila vest, da je davi ob pol 6. podlegel bolezni in se preselil v večnost. Dosegel je starost 66 let, vse do svoje bolezni pa je bil še telesno in duševno izredno čil in prožen, pri vseh svojih številnih prijateljih in znaneih priljubljen, od vseh cenjen in spoštovan.

Pokojni Josip Pogačnik je bil rojen v Podnartu nad Kranjem v stari, ponosni gorenjski domačiji. Doštudiral je gimnazijo, deloma v Ljubljani, deloma v Pazinu, nato pa se posvetil pravi in vpisal na pravno fakulteto graške univerze. Preden pa je dovršil pravne študije, mu je smrt ugrabila očeta in moral je zapustiti univerzo, da je prevzel rodbinsko posestvo. Umevno je, da je mladi in visoko izobraženi posestnik v takratnih razmerah kmalu dobil velik vpliv na vso svojo okolico. To ga je potegnilo tudi v politiko, na katero se je poslej tesno navezal. Trajno je zastopal svoj okraj v kranjskem deželnem in avstrijskem državnem zboru. Priladil je takratni Slovenski ljudski stranki, zaradi svoje osebne ljubeznivosti in koncilantnosti, pa tudi zaradi svoje umerjenosti in stvarnosti, je užival velike simpatije in spoštovanje tudi pri ljudeh, ki so bili politično v drugih taborih.

Konstelacija v dunajskem parlamentu je pokojnega Pogačnika, ki je bil izredno simpatičen tudi v svojem nastopu in pri tem še dober parlamentarni taktik, dvignila na odlična in važna mesta. Bil je član raznih parlamentarnih odborov, ki so si ga često izvolili za referenta ali predsednika in bil končno izvoljen za podpredsednika avstrijskega državnega zbora, kar je bila menda pač najvišja čast, dosegljiva v predvojni Avstriji za Slovenca. Njegovo javno delo mu je prineslo več visokih odkljkovanj, med drugimi tudi podelitev viteškega naslova.

Velik ugled, ki ga je pokojnik užival v naši javnosti, njegova koncilantnost in splošna priljubljenost, njegove vsestranske in odlične sposobnosti — vse to je bilo merodajno, da je ob zlomu habsburske monarhije takratni Narodni svet izvolil Josipa Pogačnika za predsednika Narodne vlade v Ljubljani. Zagrebško Narodno veče, ki je bilo takrat vrhovna državna oblast za hrvatske in slovenske pokrajine, je izvolitve takoj potrdilo. Predsednik Pogačnik je dne 31. oktobra 1918 veljkanski mnciči, ki se je bila zbrala pred takratnim deželnim dvorcem, sedanjo univerzo, in čakala na proglasitve prve svobodne, nardne vlade sporočil zgodovinsko vest, našel člane vlade in pristavil: »Državljanji! Težko nalogo nam je naložil Narodni svet, toda z veseljem in ponosom spre-

jemamo to breme in vse naše delo bo valjalo čim večjemu procvitu naše ljubljene domovine. Velike so naše naloge, a uverjeni smo, da boste vi vsi z nami krepko sodelovali, in to predvsem, da se ohrani popoln red in mir med nami, kakor je bil v mirnih časih. Pokažimo, da smo vredni velikega zgodovinskega časa in da bomo pravi sinovi in hčere Jugoslavije! Ni samo govori tako, tudi sam se je iskreno ravnal po svojih besedah in se z vsemi močmi in z vso ljubeznijo posvetil delu za svobodno narodno državo.

Na čelu Narodne vlade za Slovenijo je ostal g. Josip Pogačnik vse do njene likvidacije, ko je bila nadomestena z Deželno vlado za Slovenijo. Odsel je nato za kratko dobo na Dunaj kot prvi poslanik Jugoslavije pri vladi nove avstrijske republike. Velika njegova zasluga je, da se je kljub bojem za Koroško pospešila kom-plicirana likvidacija nekdanjih skupnih poslov in zadev in repatriacije naših vojakov, ki so se z raznih front vračali preko Dunaja v osvobodeno domovino.

Po povratku z Dunaja se je pokojnik umaknil iz političnega življenja, posvetil pa se vsega gospodarstvu, ki je zlasti v prvih povojnih letih potrebovalo najboljših moči, saj je bilo treba tudi gospodarske prilike pri nas prilagoditi novim razmeram. Kakor poprej v političnem, si je sedaj tudi v gospodarskem življenju kmalu pridobil velik vpliv in so mu bila poverjena odlična in važna mesta v naših najvažnejših trgovskih in industrijskih podjetjih. Poleg drugega je bil član upravne-ga sveta Trbovelske premogokopne druž-be, predsednik pivovarne Union v Ljubljani, Jugosloške tekstilne industrijske družbe v Kranju, podpredsednik Prometnega zavoda za premog itd. Bil je dalje časa tudi član Zbornice za TOI. Povsod je užival velik ugled in nedeljene simpatije in za vsa podjetja, pri katerih je sodeloval, pomeni njegova smrt veliko izgubo. Za svoje javno delovanje je dobil pokojnik tudi v Jugoslaviji več visokih odkljkovanj.

Omeniti smo že osebno ljubeznivost in koncilantnost preminulega g. Josipa Pogačnika. Bil je res blagega in plemenitega srca in si je zato navezal vsakega, ki je prišel z njim v dotiko. Kakor po svoji znanosti, je bil tako tudi po svojem znanju protip simpatičnega in ljubeznivega Gorenjca, ki menda ni imel nobenega sovražnika.

Pokožnik je bil poročen z gospo Gabrije-lo, rojeno Jegličevco, sestro nekdanjega višjega državnega tožilca. Njegovi trije sinovi zavzemajo odlična mesta v naši javnosti: Josko je glavni tajnik TPD, Bogdan bančni ravatelj v Mariboru, podpolkovnik Branko pa adjutant Nj. Vel. kraljice Marije.

Težko prizadeti rodbini naše sožalje! Blagum pokojniku bodi ohranjen trajen spomin!

Angleški prestolonaslednik na Malti

Malta, 18. avgusta. AA. Davi sta angleški prestolonaslednik in njegov brat Gregor po končani pomorskih vežbah angleškega sredozemskega ladjevja prispele na Malto. Prebivalstvo je angleškega princa sprejelo z viharinimi manifestacijami. Princa bosta gostila angleška guvernerja na Malti sir David Campbell in bosta stanovala v palači San Antonio. Ta obisk je nov dokaz za veliko zanimanje, ki ga izkazuje angleška kraljevska rodbina za napredek in blagostanje Malte. Ze kralj Edward je opetovno obiskal Malto, prav tako je sedanji kralji kot oficir sredozemskega brodrova del časa stanoval na Malti, angleški prestolonaslednik pa je otok obiskal l. 1921., ko je v imenu svojega očeta otvoril prvi malteški parlament.

Kriza tržaške paroplovbe

Po velikih koncentracijah italijanskih paroplovnih družb, ki so se izvedle letos pod pritiskom fašističnega režima in po katerih se je moral Trst odpovedati svoji nekdanji vlogi velike luke z direktnimi zvezami preko vseh oceanov, se je v tisku pojavila kampanja za združitve nekaterih manjših paroplovnih družb, ki se bavijo s tako zvano prosto paroplovbo in torej ne vzdržujejo rednih paroplovnih zvez. Ta kampanja je mestoma upravičena, ker kažejo bilance nekaterih podjetij silne primanjkljaje.

Za eventualno koncentracijo prihajajo v poštev, kakor zatrjuje tržaški »Popolo«, družbe G. L. Premuda s sedežem v Trstu, S. N. Liburnica, S. N. Lussino in S. N. M. U. Martinolich s sedežem v Malem Lošnju. O teh podjetjih navaja list naslednje podatke: Družba Premuda razpolaga z delniškim kapitalom 2 milijonov lir in dvema ladjama. Podjetje vzdržuje velik upravni aparat, ki mu načeljuje 12 upravnih svetnikov, direktorjev s predsednikom na čelu. V pretekli poslovni dobi je znašal ves njen dobiček 9972 lir. Podjetje Liburnica ima delniškega kapitala 2 milijona in pol lir, prav tako 2 ladji in 12 višjih upravnikov-lastnikov. Njegova poslednja poslovna bilanca pa izkazuje nad 475.000 lir primanjkljaja. Podjetje Martinolich ima celo 15 upravnih svetnikov, prav tako 2 ladji, primanjkljaja pa nad 1.790.000 lir. Končno razpolaga tudi družba Lussino z 2 ladjama, 14 upravnimi svetniki ter zaznamuje 680.000 lir primanjkljaja.

Tržaški fašistični list pripisuje vso krivdo za tako velik primanjkljaj (skupno skoraj poldrugi milijon lir) izključno le velikemu številu predsednikov in upravnih svetnikov, ki jih je skupno 67. List pa ima prav le do neke mere. V starih »dobrih« časih so imele te družbe prav toliko upravnikov, pa so le napredovale. Njihova podjetja, ki se bavijo večinoma s plovo po Jadranu, nekoč niso imela ob vzhodni obali Jadranskega morja nikakih konkurentov. Ko pa se je s prevratom položaj spremenil in se je začela razvijati jugoslovanska trgovska mornarica, je bila vsem tržaškim jadranskim paroplovnim podjetjem zadnja ura. Tako je »odrešitev« Julijske krajine zadela tudi tržaška in lošinska paroplovna podjetja, da so postala njene žrtve. Tržaškemu listu pa se taka ugotovitev gotovo ne zdi nič kaj pomembna in utemeljena.

Otvoritev baltiške letalske proge

Varšava, 18. avgusta. AA. Pat poroča: Ob navzočnosti predsednika republike se je na varšavskem aerodromu svečano otvorila zrakoplovna proga Varšava-Vilno-Otvara-Talin. Pri svečani otvoritvi je prometni minister imel govor, v katerem je naglasil, da je nova proga naravno nadaljevanje proge Solun-Sofija-Bukarešta-Varšava in da je s svojimi 2700 km najdaljša proga v Evropi ter da veže med seboj šest prijateljskih držav. Nova proga bo po ministrovih besedah brez dvoma še podkrepila zveze med njimi, zlasti med Poljsko, Letonijo in Estonijo.

Smrtna kosa

Ob zaključku lista nam poročajo, da je popoldne ob 5. uri v javni bolnici gospod Peter Pajk, slušatelj ljubljanske univerze in eden najboljših mladih slovenskih književnikov. Njegov pogreb bo v soboto.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Še vedno toplo, spremenljivo, oblačno. — Situacija včerajšnjega dne: Pritisk je v zadnjih 24 urah v splošnem narasel. Temperature so padle za 1 do 4 stopinje v gornjem in srednjem Primorju, v Gorskem kotaru in vzhodnih krajih države, drugod so narasle za 1 do 3 stopinje. — Dunajska vremenska napoved za petek: Pretežno jasno in vroče; malo možnosti za nevihte.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša nad vse ljubljena mama, sestra, tašča in stara mama, gospa

MARIJA ROZINA

zasebnica

v četrtek, dne 18. avgusta ob 16. uri po dolgotrajni muke polni bolezni, v 56. leti starosti, mirno v Gospodu zaspala.

K večnemu počitku jo spremlimo dne 20. avgusta ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Moste — Zelena jama, Valentin Vodnikova ulica 25, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala dne 25. avgusta ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

Moste pri Ljubljani, 18. avgusta 1932.

Žalujoči rodbini ROZINA — KOZINA in ostalo sorodstvo

Pogrebni zavod Iv. Gajšek

Naši kraji in ljudje

Člani kraljevskega doma na sokolski prireditvi

Bohinjska Bistrica, 18. avgusta. Sokol v Bohinjski Bistrici je priredil v nedeljo 14. t. m. javni telovadni nastop s sodelovanjem okolišnih bratskih društev, vojaškega oddelka I. planinskega pehotnega polka in sokolske godbe iz Jesenic. Med izkušnjo telovadnih oddelkov so zastopniki društva odšli na pokopališče ter položili vence na grob nepozabnega rojaka br. Malca. Izpred doma se je nato razvil po vasi lep sprevod ob sviranju godbe. Ob 15.30 se je vršil prav lep nastop vseh telovadnih oddelkov in vojske s puškami.

V posebno čast pa si šteje društvo, da so njegovo prireditve postali s posnetom vsi soki gosti, člani našega kraljevskega doma, in sicer Nj. Vis. knežinja Olga s svojima visokorodnima sestrama in Nj. Vis. princa, ki sta jih ob prihodu in odhodu pozdravila društveni starišina br. Zmike in prosvetar dr. Požar. Nj. Vis. knez Pavle se zaradi odsotnosti prireditve ni udeležil, zato pa je društvu poklonil lep dar, za kar se mu Sokol najiskrejeje zahvaljuje.

Poleg visokih gostov so prireditve posejeli polkovnik g. Radović, ki vselej rade volje podpira društvo, in številni gg. oficirji s soprogami. Dalje je bilo mnogo podoficirjev, vojakov in ostalega občinstva. Od okoliških društev je bil najčastnejše zastopnik Sokol Blejska Dobrava. Javni nastop našega Sokola je dosegel prav lep moralni uspeh.

Josip Pogačnik

Je včeraj jutraj umrl v Podnartu na Gorjanskem in bo pokopan jutri ob 17. — O njegovem življenju in delu priobčujemo članek na drugem mestu.

Milijonska škoda

Pluj, 18. avgusta.

Po silovitem torkovem orkanu, ki je s tečo nad Plujem in okolico povzročil precejšnjo škodo, posebno na nasadih, prihajajo z dežele žalostna poročila o velikem opustošenju.

Kolikor se je dosedaj ugotovilo, je vihar razsajal v Mestnem vrhu, Janeževcih, Dr. lji, Vintarovecih, Borovcih, Prvenci, Gradisčih pri Sv. Barbari, pri Sv. Marku, v Zabovcih, Bukovcih, Suhliji in Brstjah. Uničen so sadonosniki, ki so bili največja nada našega kmeta s kupčijami s sadjem. Na polju je ugonobljeno vse, kar je raslo nad zemljo, ker je vihar vse zravnil z zemljo. Posebno so tudi trpeli vinogradi v Mestnem vrhu. Nekateri vinogradniki bodo imeli komaj polovico pričakovane pridelke.

Zelo je trpel vas Bukovci, kjer je vihar podrli 6 lesenih hiš, v Mestnem vrhu je odnesel vihar raz več hiš strehe. Škoda je ogromna in presega v gori omenjenih krajev milijon dinarjev samo na sadju.

Star angleški novinar o naših planinah

Ljubljana, 17. avgusta.

Mr. E. Woodhead, novinar in lastnik angleškega časopisa, najstarejši član družbe »Le Play«, ki šteje 50 oseb in se trenutno nahaja v naših krajih, nam pošilja naslednje vrstice o svojih vtisih s pohoda od Luč preko Velike planine v Kannik. Mr. Woodhead šteje 76 pomlad, a je vendar še izredno čil in zdrav.

V četrtek 11. t. m. jutraj smo z avtobusom zapustili Logarsko dolino. V Lučah smo sijajno zajtrkovali. Po zajtrku smo odkorakali (13 po številu) proti Sv. Antonu ter čez Kranjskega Raka dospeli na Veliko planino, kjer smo nameravali proučiti planšarsko življenje. Pod strokovnim vodstvom g. F. S. Copelandove, ki je v svoji veliki ljubezni do slovenskih gora vsak čas pripravljena njihove izvanredne lepote pokazati svojim rojakom, smo v razmeroma dobrem času opoldne prispeli na Veliko planino. V koči SPD sta oskrbnik Andrej in njegov pomočnik tako sijajno poskrbel za telesne potrebe naše družbe, da smo se takoj udomacili.

Ostali smo skoraj dva dni na planini, kjer smo občudovali in proučevali interesantno starinsko pastirsko naselbino. Tudi naši fotoamaterji so prišli na svoj račun, saj so naravnili nebroj posnetkov. Nekateri člani družbe so v sočnih akvarelih ovečevali lepote samotne planšarske idile. Obiskovali smo planšarske kočice. Posebno nas je zanimala starina, stara planšarska kočica, kjer se s pomočjo najmodernejših naprav izdeluje prvovrstno čajno maslo in sir. (Stari g. Woodhead in nekateri člani družbe so z največjo slastjo povzeli neverjetne količine medenega mleka. Opomba prevajalke.)

Občudovali smo prekrasni razgled in ljubko panoramo pastirsko naselbine na prostrani gorski planoti. Četudi smo se le težko ločili od čistega zraka in nebeskega miru tihe planine, smo se v soboto dopoldne poslovili od prijazne in gostoljubne kočice SPD in ubrali pot, ki pelje čez Sv. Primoža na Kannik. Na tej poti smo zopet

našli nebroj planinskih lepot. Posebno sta nas zanimali cerkvi Sv. Petra in Sv. Primoža. V zadnji, znameniti, stari gotski cerkvi so na nas zlasti učinkovale stare freske, s svojo svežo originalnostjo in posebnostjo.

Ponosni smo na svojo rojakinjo, ki nam je s požrtvovalnim vodstvom omogočila na tem izletu uživati nepričakovane lepote...

Opomba prevajalke: Vsi člani angleške družbe »Le Play« so izvrstni turisti. Sila pohvalno so se izrazili o gostoljubnosti in dobri prehrani v vseh kočah SPD in o naših prijaznih gorskih prebivalcih. Menda ne bodo z lepa pozabili tečnega in okusnega ajdovega kruha, ki so ga dobili pri Sv. Primožu.

F. S. C.

Topliška občina zahteva gozd Rožek

Dol. Toplice, 18. avgusta.

V nedeljo je imel tukajšnji občinski odbor sejo. Najvažnejša točka dnevnega reda je bila zadeva razlastitve veleposesniških gozdov g. Auersperga. Občina je zavedno že sklepala na vse seje, se posvetila zaradi enotnosti s sosednjimi interesiranimi občinami ter se izjavila kot interesent po besedilu zakona. Medtem pa je gozdni urad v Soteski ponudil občini brezplačno in brez vsakih bremen 80 ha gozda in 26 ha obdelanega zemljišča, to je: njiv, travnikov in pašnikov. Občinski odbor je razmatral o ponudbi veleposesnika Auersperga ter se je o tem predmetu razvila temeljita debata, katere končni sklep je bil, da stopi občina v dogovor z veleposesniško upravo in se z njo pogodi, če odstopi občini brezplačno in brez vsakih bremen gozd Rožek v najmanjši izmeri 80 ha ter vse zemljišče pod in nad cesto pri vasi Podturn. Poleg tega naj da sokolskemu društvu v Toplicah ves potrebni lesni material za zgradbo Sokolskega doma. V to svrhu se je izvolil štirilaskni odsek, ki se bo pogajal z gozdnim uradom v Soteski.

Novi trošarinski zakon je spravil občino v finančne težave. Glavni vir dohodkov pri nas je bila pač trošarina, ki je krila dve tretjini občinskih naklad. Vinogradniki prodajajo vino v manjših množinah, gostilničarji pa točijo mnogo manj in tako ne dobi občina ničesar. Da ne bo zašla v še mučnejši položaj, je občinski odbor sklenil, najeti posojilo v višini 30.000 Din, da bo mogel kriti najnujnejše občinske obveznosti. Prihodnji proračun pa bo moral sestaviti tako, da ne bo zaradi trošarinskih taksi prišel v nevarnost. Ugotovilo se je, da je novi trošarinski zakon sicer pomagal vinogradnikom, da svoje vinske pridelke lažje prodajo, povečal pa je pijanstvo in občine oškodoval za velik vir občinskih dohodkov. Kritje občinskih izdatkov bo v bodoče mogoče le z občutnim povečanjem občinskih naklad na direktne davke.

Živčno bolnim in otožnim nudi mila naravna »Franz Josefovca« vodo dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je uporaba »Franz Josefova« grenčice pri težkih obolenjih možganov in hrbtnega mozga najtopleje priporočati. »Franz Josefovca« vodo se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Podrobnosti o smrtni nesreči v Karavankah

Trzin, 18. avgusta.

Od kar je na Zelenici smučarska kočica, jo obiskujejo poleti in pozimi stalni gostje z naše in avstrijske strani. Rekordno število izletnikov je bilo baš v nedeljo in na praznik, ko se je v planinah dogodila smrtna nesreča, o kateri smo včeraj poročali. Planinske nesreče so sicer prav kmalu znane širšemu krogu turistov, zgodi pa se večkrat, da razne priče takih nesreč obdržijo v spominu razne podrobnosti, imena pa sporočijo napočeno. Tudi pri tej nesreči so baš turisti, ki so prvi o njej poročali, navedli na pačno ime smrtne žrtve. Žrtev ni Kramer ali Kramerer, temveč Peter Krajnar iz Borovci.

Peter Krajnar je, kadar je le utegnil, obiskoval naše planine in je bil tu splošno znan kot vnet turist in zaveden slovenski fant. Star je bil komaj 28 let in je prav rad prepeval keroške narodne pesmi. Na zadnji usodni poti ga je spremljal poleg drugih rojakov prijatelj Konrad Eiselsberger. Njegovi tovariši so se v nedeljo zgodaj popoldne odpravili proti domu čez sedlo na Ridovci. Peter je zaostal že pri studencu nad smučarsko kočico, morda, da bo na vrhu sedla spet dohitel družbo. Od studenca je po počitku krenil olja na desno proti Ljubelju. Družba, ki je šla proti vrhu sedla, mu je še klicala, naj se drži leve smeri, kmalu pa ga je izgubila iz vida ter nadaljevala svojo pot v prepričanju, da jo bo Peter dohitel, ko so mu vsa pota tako dobro znana in ko se je poprej dogovoril za radi sestanka.

Ker ga ni bilo na sestanku in tudi ne domov, so ga njegov oče Janez, prijatelj Eiselsberger in pri avstrijskih orožnikih prišli v torek iskat na Zelenico. Eiselsberger je pokazal smer, kjer je hodil Peter, preden so ga zgubili iz vida, in ko so šli v tej

smeri, so pod Zeleniško špico, kjer je zelo strmo pobočje deloma obraščeno s travo, našli najprej Petrovo suknjico, potem pa njegovega, sedečega v mali kotanji, že mrtvega. Nesrečnežu je spodrsnilo in je drsel do kotanje, kjer so ga našli. Hudo se je pobil po glavi in po telesu, ni pa takoj umrl. Sezul si je še čevlji na levi nogi, naravnal se je tako, da je udobno sedel, poleg sebe pa je položil nahrbtnik. To pričča, da je vse zavestno uredil, da bi počakal na rešitev. Zivel je gotovo še v ponedeljek in je smrt nastopila bolj zaradi izčrpanosti kakor zaradi poškodb. Usodno naključje je pač hotelo, da ni ta dan od tolikih turistov nihče šel na Zeleniško triangelsko špico, odkoder je prekrasen razgled. Kdor bi šel tja, bi gotovo našel tudi nesrečnega Petra, ki je naposled neopažen izdihnil sredi ljubljenskih planin.

S pokojnim Petrom Krajnarjem so izgubili koroški Slovenci zavednega narodnjaka in dobrega delavnega človeka. Zelenica in njeni gostje vrgle Petra ne bodo nikdar pozabili in bi pokojnik zaslužil, da bi prijatelji planinci na primeren način označili kraj, kjer je izdihnil svojo blago dušo.

Samo še danes ob 4., 1/8 in 9/4

Hans Albers
Ana Sten

Bombe na Monte Carlo

Pride: Käthe Nagy, Willy Fritsch

„Ronny“

Izven programa: Najnovejši »Parramontov« zvočni tednik

Globoko znižane letne cene!

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

Zadnji falzifikati

Vače, 18. avgusta.

Razen rudarja Jakoba S. iz Kotredže v zagorski okolici, ki je v litijski pekarni v soboto oddal ponarejen stotak, nakar ga je litijski kaplar Mihevec aretiriral na Savi, je orožništvo na Vačah prijelo še enega, ki se je hotel iznebiti falzifikata. Aretirane je 21letni kmetijski fant France Z., svak nekega, že zaprtega ponarejevalca. Ob praznikih je hotel plačati račun s ponarejenim stotakom gostilničarjevi hčeri Albinu Volčevici.

Vse kaže, da so imeli ponarejevalci denarja v Gori (bratje D.) celo omrežje razpečevalcev. Zaradi tega se ne sme zdeti nič čudno, ako so baš ti ljudje venomer tarjali o gospodarski krizi in posebno še o tem, da bo denar — propadel. Orožništvo na Vačah je vedno budno na straži. Opozarja ljudi, naj takoj prijavijo vsakogar, ki bi plačeval kje s falzifikati, ker le tako je možno obvarovati ljudi pred škodo in sitnostmi. Preiskava glede ponarejevalcev in razpečevalcev napačnega denarja je dostikrat združena z izrednimi težavami. Orožnik mora mnogokrat narediti več ur hoda v hribe po ozkih stezah, preko skal in kamenja. Ker osumljenec navadno taji, kolikor more, mora nato orožnik zasliševati priče, ki stanujejo popolnoma v drugem kraju, kamor je spet več ur hoda. Tako preteče večkrat ves dan, preden je možno osumljencu dokazati krivdo. Vendar je naše orožništvo izvršilo svojo težavno nalogo s hvalevredno vnemo. Da se tu in tam pojavi še kak falzifikat, ni nič čudnega, vsekakor pa je ljudstvo previdno in si bo poslej vsakdo premislil, preden bo tvegval spraviti kriv denar v promet.

Cigan Jure prireja z najdenim denarjem gostije

Semič, 18. avgusta.

Posesnik Jakob Judnič iz Vinjega vrha pri Semiču je prejšnji teden izgubil na potu iz Semiča do Praprota temno-rjavo listnico, ki je vsebovala poleg važnih dokumentov 14 bankovcev po 1000 Din, 8 po 100 Din, 20 bankovcev po 10 Din, en bankovec za 20 dolarjev in eden za 5 dolarjev v skupnem znesku okrog 16.400 Din. Kakor se je moglo ugotoviti, je listnico našel cigan Hudorovac Jure iz Metlike, ki jo je po najdbi krenil na Dolenjsko. Za denar je cigan kupil svoji priljubljeni in sebi novo obleko in čevlje.

Preko noči obogatel Jure je postal tudi napram svojim tovarišem silno radodaren. Vse, kar se je znašlo okrog njega, je pilo in z njim veseljačilo. Zato je krog njegovih tovarišev iz dneva v dan naraščal. Cigan Jure pa ni samo gostil svojih ciganskih tovarišev, nego jih je tudi obdaroval z večjimi ali manjšimi vsotami, kakor mu je pač kateri bil po godu.

Juretova družba je zašla po svoji turneji ki jo je napravila iz Bele Krajine, tudi v novomeško okolico, kjer je popivala in veseljačila po različnih gostilnah.

Naposled pa se je dolgega Jureta polastil vendarle nemir. Čez noč je zapustil svoje znance in prijatelje in jo le s svojimi najzvestejšimi ubral proti sentjerjski dolini nekam tja v maharovski gozd. V njegovi družbi so, kolikor se je moglo dognati, njegova priljubljenca Kristina in dvajsetletna cigana Martin in Franc Brajdič.

Za ciganom Juretom je izdana tirailica. Najlažje je nepridiprava spoznati po njegovi silno dolgi in vitki postavi. Star je menda okrog 45 let, na sebi nosi novo cagasto obleko in ima lišajaste roke. Mož se zna s svojo družbo spretno umikati orožnikom, ki ga neprestano zasledujejo.

Požar zaradi slabega dimnika

Poljčane, 18. avgusta.

Medtem ko je lani pri nas in v bližnji okolici gorelo skoraj vsak mesec dvakrat, smo imeli letos dozdaj le štiri požare. Zadenja požarna nesreča je doletela mladega posestnika Ludovika Kotnika na Dolgem vrhu, občina Hošnica.

Ogenj je zaradi slamnate strehe z bliskovito naglico objel hišo. Prvi je opazil požar železniški čuvaj, ki je o nesreči takoj telefonično obvestil naše gasilce. Ti so bili v nekaj minutah z avtobusom in motoriko na mestu. Gasenje je bilo zelo težavno, ker zaradi suše povsod primanjkuje vode. Hiša je zgorela do tal. Obvarovali pa so pred ognjenim objemom bližnji hlev ter s pomočjo sosedov rešili tudi pohištvo.

Požar je nastal v zgodnji jutranji uri kmalu potem, ko je gospodinja zakurila v peči, in sicer zaradi slabega dimnika, iz katerega je skočila iskra na podstrešje. Tam razmetana suhljad se je zaradi silne vročine hitro vnela in zapalila kmalu tudi slamnato streho. Ko je prihitel k hiši gospodar, ki se je mudil pri kozolecu, že ni bilo več pomoči. Hiša je bila zavarovana za 15.000 škoda pa se ceni na 40.000 Din. Nesrečne pogorele so začasno sprejeli pod streho usmiljeni sosedje.

Zanimivost iz Mariborskega tedna

Za Mariborski teden je razstavil pred mariborsko frančiškansko cerkvijo znan kuncerejec g. Anton Golija iz Studencev pri Mariboru grad v miniaturo, ki je vzbujal splošno zanimanje in občudovanje. Vsi objekti so tako skrbno in precizno izdelani,

ni, da zasluži graditelj za svoj trud vse priznanje. Vodomet v sredini ribnika, na katerem plavata dva labuda, pa da celotni sliki pravo romantičnost. Mnogo veselja je povzročal zlasti otrokom mladi vrabec, ki se je preselil s svojega gnezda na lep grad in tam preživel ves dan. G. Golija je obljubil, da nas bo za prihodnji Mariborski teden presentil s čim drugim, želi pa, da bi mu kak mecen odkupil grad, da bi bil vsaj delno poplačan njegov trud.

Prekmurske tegobe

M. Sobota, sredi avgusta.

Ropot mlatilnih strojev je utihnil. Za hišami je zložena slama v oslicah, ki potiskajo svoja slemena preko hlevskih streh. Hvala Bogu, da je bila letošnja žetev dobra, tako da nam ne bo sile za kruh. 40 do 50 kg zrnja z enega križa (22 snopov). Kmet je z žetvijo zadovoljen in s tem je mnogo povedano. Bilo bi vse dobro, če ne bi pritiskala suša. Neusmiljeno pripeka solnce iz dneva v dan, dežja pa od nikoder. Tako žalosten je pogled po poljih, da te v srce zapelje. Še nedorasla koruza rumeni, ajda se zaman skuša dvigniti iz izsušenih grud. Še slabše je na travnikih. Rjavkaste lise se vlečejo med motnim zelenjem, ki se bolj in bolj krči. Krme ne bo. Romati bo morala živina iz hlevov. Za kakšno ceno? Dati jo bodo morali, če nečajo, da jim pogine. Pristojni činitelji, predvsem poslanec Benko, so storiли potrebno, da se bo po možnosti moglo izvažati več prekmurske živine v Avstrijo. To bi bila ena rešitev, ki bi znatno ublažila nastali položaj. Kaj pa drugi, ki utegnejo biti s prodajo bornih živinčev ogrojeni v svojem obstanku? Tu bo vsekakor treba kakršnekoli pomoči, da se tem siromakom nudijo sredstva, katerih si sami v današnjih časih ne morejo priboriti. Tudi krompir, kruh, siromakov, je uničen, ponekod ga že sedaj kopljemo, da dobijo vsaj nekaj. Siromak bo z letošnjo sušo hudo udarjen, njegovo gorje bo v zimskih mesecih dvojno.

V zadnjem času se tudi pogosto pojavljajo požari. Izredne previdnosti je baš sedaj treba, ko je vse suho in je lahko vsaka iskra usodna. Tako smo v zadnjem času imeli v najbližji okolici Murske Sobotice že štiri požare, ki so povzročili veliko gmotno škodo. Najbolj je ponedeljek v večernih urah, ki je nastal v ponedeljek v bližini bolnice. Zadržela je goriti velika oslica, v kateri je bilo okrog 20 stotov slame. Nevarnost je bila tem večja, ker so bili v neposredni bližini še drugi kupi slame in hiše, zgrajene po večini iz lesa. Le hitri pomoči gasilcev iz mesta in okolice ter mirnemu ozračju velja hvala, da ni postala cela ulica (Mala Kaniža) žrtev plamenov. To pot se je izborna obnesla nova motorna brz-

Kdo ima najlepše lase?
Kdor si jih tedensko
vsaj enkrat umiva s
Pixavon-Shampoo-om

galna, ki je uspešno prestala svoj ognjeni krst. Važno je tudi, da so poglobljeni nekateri občinski vodnjaki, kar je storila občina baš zaradi nove motorne brizgalne: tako ni zmanjkalo vode. Vsi privatni vodnjaki pa so izsušeni. Ta nedostatek bi bil lahko usoden, ker bi bila vsaka akcija gasilcev brezuspešna in katastrofa neizogibna.

Da, voda! Ta je za Mursko Sobotu posebno poglavje. Primanjkuje je posebno v teh pasjih dnevih, ko se človek spoti do onemoglosti. Kje se osvežiti? Ledava, ki teče mimo Murske Sobotice, je že pred tedni nekje v gornjem toku zaspala. Kar je še ostalo, je gosta, mlačna zelenkasta luža. A se le najdejo gadje, ki se poslužujejo te mlačne. Čas bi že bil, da bi se to zbrinilo.

Edino pribeležbo v teh vročih dneh je za Mursko Sobotu daljna Mura, ki je pa precej odročna, a kljub temu hitijo tja prav številni kopalci. Velik promet ob murskem bregu se pozna že po številu smrtnih žrtev, ki jih Mura zahteva vsako leto. Tudi v ponedeljek, na praznik, so hitele množice k Muri. Med njimi učitelj Janez Tivadar. Ko se je proti večeru podal z več prijatelji v vodo, je nenadoma izginil pod gladino. Vodni tok ga je odnesel pod bližnja mlinska kolesa. Posrečilo se je sicer prijateljem, da so ga čez čas potegnili iz vode, a je bila vsaka pomoč že zaman. Kljub trurnemu naporu, da ga zopet obude z umetnim dihanjem k življenju, je poklicani zdravnik mogel ugotoviti le smrt. Nesreča simpatičnega učitelja je močno odjeknila v vsej prostorni okolici.

Bitka s tihotapsko skupino

Kalinovik, 18. avgusta.

Kako je v okolici izven Sarajeva razširjeno tihotapstvo s tobakom, nam kaže primer, ki se je zgodil pred kratkim blizu Kalinovika. Tu niso redke tihotapske skupine desetih do štiridesetih mož, nosečih tobak iz Hercegovine v Bosno. S to nedovoljeno obrtjo se pečajo mnogi drinski fantje in močje, ki se s polnimi vrečami plazijo v opankah po visokih kamenitih in nenasejenih planinah. Tu in tam so tihotapci celo oboroženi s samokresi in puškami.

Tako sta naletela 11. t. m. dva organa finančne kontrole iz Kalinovika na 11 mož močno tihotapsko skupino 20 km južno od Kalinovika pod krštevito Zeleno goro. Ko sta pozvala tihotapce, da odložijo tobak, jih ti niso hoteli slušati, nego so jih celo napadli s kamenjem. Organa sta bila primorana v samoohranbi rabiti orožje in sta s strelji ranila tri tihotapce. Eden lažje ranjenih je pobežnil z večino tovaršev, po ostala dva ranjenca pa je moral priti zastopnik staršine s vozom, da bi ju čim prej spravil v bolnico. Zal eden že ni bil sposoben za prevoz, nego so ga morali nositi in je na potu v bližini Kalinovika umrl za hudo rano. Druga je vojaški zdravnik iz Kalinovika poslal s sanitetnim avtomobilom v sarajevsko bolnico, kjer mu bodo najbrže odrezali levo nogo. Primer je tem bolj tragičen, ker sta oba očeta nepriskrbljenih otrok in stara komaj okrog 26 let.

Uničevanje egiptovske nadloge

Beograd, 18. avgusta.

Komisija dunavske banke uprave, ki je prepotovala okraje, v katerih so letos kobilice napravile veliko škodo, je prišla do zanimivih ugotovitev. Ker se je bati, da so se kobilice, ki jih je bilo na milijarde, močno zaplodile in da se bo napad kobilic prihodnje leto ponovil, je komisija preiskala vse teren. V normalnih letih dosežejo kobilice, ki izlezajo aprila iz jajčk, do junja ono velkost, ki je najbolj nevarna, ker so v tej dobi kobilice najbolj požrešne. Jurec navadno zapuščajo travnike in se preselijo na polja. Zaradi dolgotrajne zime je bil letos razvoj kobilic bolj počasen, kar je imelo za posledico, da je tudi kobilja nadloga trajala letos vse do avgusta.

Komisija je ugotovila, da so kobilice že zlegle jajca. Zlasti sta okužena od kobilice erza, Kilina in Nova Kaniža. Kobilice zležejo svoja jajca v približno pol centimetra dolge kokone, v vsakem po 20 jajc, ter jih zakopljajo 3 cm globoko v male razpoke na površini zemlje, pred vsem na travnikih. Na lopati zemlje je našla komisija povprečno po 30 takih kokonov, tako da so izračunali, da je na vsakem oralu povprečno 11 do 12 milijonov kobiljih jajc. Jajca so našli ne samo na travnikih, marveč tudi po pašnikih in na polju. Ta zalega letos sicer ne more povzročiti nobene škode, vendar pa je treba že sedaj misliti na to, kako jo bodo zatrli. Če se to ne bo zgodilo, potem bodo nastopile kobilice prihodnje leto še v mnogo večjem številu kakor letos, kajti samo v teh dveh srezih jih bil na milijarde in milijarde.

Če bi se vsa ta jajčka izlegla, bi nastopile kobilice v taki množini, da bi uničile poveske v vsej banovini. Zato morajo to nevarnost za vsako ceno preprečiti, kar pa bo zahtevalo seveda ogromno dela in tudi velike stroške. Vsa zemljišča ne glede na to, ali so to travniki, pašniki ali polja, bodo morali globoko preorati. To bi stalo nad 5 milijonov dinarjev, ker bo treba napraviti vrhu tega posebno uničevalna sredstva, brizgalne itd. Za uspešno izvedbo te krizarske vojne proti kobilicam, bodo morali pritegniti tudi vojaštvo. Vsa ta dela morajo biti izvršena še pred jesen-

Sokolsko društvo v Mostah je priredilo na dan svojega javnega nastopa v nedeljo stafetni tek 10x200 m, v katerem je zmagala vrsta Sokola I. Tabor. Slika kaže tekmovalne vrste sokolskih društev Sokola I., Most in Moravč z darovateljem nagrade dr. Perkom v sredi.

Domače vesti

• **Poljaki na Jadranu.** Skupina poljskih železniških inženjerjev, ki je prispela v Jugoslavijo, je posetila poleg Bleda, Ljubljane, Zagreba in Sarajeva še Dubrovnik, Split, Trogir in otoka Hvar in Solto, nato pa se je preko Plitvičkih jezer vrnila v svojo domovino.

• **Odlični Indijci v Bosni.** Te dni je prišel v Sarajevo indijski emir Šekiba Arslan.

• **Velika skupščina CMD** se bo vršila 11. septembra v dvorani slovenjebistriške Ograjne hramenice. Ob tej priliki bo proslavila slovenjebistrska podružnica tudi svojo 40 letnico.

• **Izpremembe v državni službi.** Imenovan je Karel Lampič za služitelja v 2. skupini pri upravi policije v Ljubljani. Upokojeni pa so: strokovna učiteljica Leopoldina Pehan na državni čepkarski šoli v Zireh, arhivski uradnik Ivan Škof, pri sreskem načelstvu v Gornjem gradu, cestar Ivan Čuk pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Ljubljani, državni cestar Ivan Kristan pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Ljubljani, policijska stražnika Urban Krivec in Franc Krusič pri upravi policije v Ljubljani, policijski stražnik Anton Petljan pri predstojništvu mestne policije v Mariboru in Franc Povše, kurjač-zvaničnik pri splošni državni bolnici v Ljubljani.

• **Izpremembe v banovski službi.** Z odlokom banske uprave v Ljubljani so imenovani: praktični zdravnik pri Sv. Lovrenču na Pohorju dr. Alojz Pirnat za banovinskega zdravnika združene zdravstvene občine Sv. Lovrenca na Pohorju; volonter dr. Franc Repič za banovinskega zdravnika pri splošni bolnici v Mariboru; zdravnik-volonter v državni bolnici za ženske bolezni v Ljubljani dr. Bogoslav Skalický za banovinskega zdravnika v splošni bolnici v Mariboru; uradniški pripravnik Franc Romih za arhivskega uradnika pri banski upravi v Ljubljani; absolventka šole za sestre Marija Geršak za sestro pomočnico v združeni zdravstveni občini Maribor-okolici levj breg; uradniški pripravnik Bogodub Majnig za banovinskega tehnika pri sreskem načelstvu v Mariboru levj breg; absolventka šole za sestre Vera Trampuz za sestro pomočnico pri združeni zdravstveni občini Logatec; uradniški pripravnik Franc Zibert za tajnika cestnega odbora v Logatcu, banovinska dnevnica-destinfektorja Ivo Zakonšek v Novem mestu in Jožef Robič v Radovljici pa za banovinske služitelja 2. položaja skupne, Premešeni pa so: banovinski knjigovodja Viktor Gračar in banovinske uprave k zdravilišču v Rogasiki Slatini; knjigovodja Albin Juvanc iz Rogaske Slatine k banski upravi v Ljubljani; sekundarni zdravnik dr. Stanko Lutman iz splošne bolnice v Mariboru k javni bolnici v Slovenjgradcu; banovinski zdravnik dr. Julij Murselj iz Krškega v združeno zdravstveno občino Cankovo, arhivski uradnik Ignacij Samec pa iz Radovljice k banski upravi v Ljubljani.

• **Učiteljsko narodnih šol,** ki bi bilo v novem šolskem letu pripravljeno poučevati na meščanskih šolah v dravski banovini naj vložijo prošnjo, v kateri je navesti 1) meščansko šolo, na kateri želijo poučevati, 2) skupno predmetov, ki bi jih lahko poučevali, 3) položaja skupno in 4) službeno dobo. Prošnje je vložiti zaradi nujnosti najkasneje do 25. t. m. neposredno pri kr. banski upravi. Prvenstveno se bodo upoštevale prošnje učiteljskega, ki že služuje v kraju, kjer je meščanska šola, na katero prosi.

• **Poziv izletnikom na Jadransko morje.** Ker je prvotni prijavni rok za ta izlet po kongresu narodnih šol v Ljubljani do malega že potekel, se je glede na veliko zanimanje in vesplošno željo prijavni rok podaljšal do 30. t. m. Izleta se udeležijo lahko vsakdo tudi brez narodne noše. Kdor od izletnikov pa ima narodno nošo naj jo vzame s seboj, ker jo bo lahko rabil ob sprejemu v Splitu in prihodnji večer pri koncertu. Izleta se udeležijo v znatnem številu tudi bratje Čehi, vsi v svojih slikovitih narodnih nošah. Vsi stroški izleta veljajo v II. razredu 750 Din, v III. razredu pa 550 Din. Prijave sprejema odbor kongresa narodnih šol v Ljubljani (večesejem).

• **Sahovski mojster Pirc** v Virovitici. Naš sahovski mojster Vajsa Pirc je v Virovitici odigral simultanko s 30 najboljšimi šahisti Virovitice. Izgubil je samo dve partiji, tri partije je remiziral, ostalih 25 pa je dobil.

• **Vpisovanje v državni konservatorij** v Ljubljani bo v dneh 1., 2. in 3. septembra dnevno od 9.—12. in 15.—17. ure. Ravnateljstvo opozarja golejce in njih starše da si pravočasno preskrbejo od davčne uprave, odnosno od urada, kjer dobivajo svoje prejemke potrdilo, ki ga zahteva zakon o takсах.

• **Razpust društev.** Banska uprava razglasa, da so razpuščena društva: Državna krajevna zaščita dece in mladine v Gornji Radgoni, ljubotemska podružnica Slovenske Straže in Vinarsko društvo za ljubotemski okolišč, ker že več let ne delujejo in nimajo pogojev za pravni obstoj.

• **Potrdila o uslužbenem davku.** Prejeli smo: Kakor slišimo, se je banska uprava odločila, da bo vsem državnim nameščencem, katerim ona plače nakazuje, sama izdajala potrdila o višini uslužbenega davka v svrhu odmore šolnine. S tem si je nam...

Vremensko poročilo

Meteorološko zavoda v Ljubljani
Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo.

18. avgusta
Ljubljana 7, 768.6, 21.0, 70, mirno, 5, —, —;
Ljubljana 12, 767.4, 29.0, 40, SI, 1, —;
Maribor 7, 768.2, 20.0, 80, NW2, 3, —;
Zagreb 7, 768.0, 24.0, 70, SE4, 3, 0.3, dež;
Beograd 7, 766.0, 18.0, 90, W1, 3, —;
Sarajevo 7, 767.4, 16.0, 9, mirno, 10, —;
Skopje 7, 763.6, 23.0, 50, W6, 9, —;
Split 7, 765.4, 27.0, 60, NW6, 1, —;
Kumbar 7, 761.7, 28.0, 50, E6, jasno, —;
Rab 7, 767.5, 25.0, 60, NNW6, 9, —;
Temperatura: Ljubljana 31.0, 19.0; Maribor 28.0, 20.0; Zagreb 32.0, 21.0; Beograd 30.0, 18.0; Sarajevo 29.0, 15.0; Skopje 35.0, 20.0; Split 36.0, 25.0; Kumbar — 27.0; Rab — 20.0.
Sonce vzhaja ob 5.4, zahaja ob 19.3.
Luna vzhaja ob 19.59, zahaja ob 7.8.

prtila ogromno mehaničnega dela in dvomimo, da ga bo pravočasno zmogla. Tako se bo zgodilo, da bo samoupravni urad in privatni podjetnik smel izdajati taka potrdila, ne pa neposredni predstojnik državnega urada, kjer nameščeneč faktilno prejema svojo plačo, kakor to določa pravilnik o pobiranju šolnine.

• **Monumentalna palača Agrarne banke.** Uprava Agrarne banke v Beogradu je kupila velik kompleks zemljišča, na katerem bo zgrajena monumentalna palača. Gradbena dela se prične že prihodnji mesec.

• **Telefonski promet.** Kakor se uradno razglasa, je upostavljen telefonski promet v relacijah: Ljubljana, Konjice, Maribor-Bolzano v Italiji; Zreče-Reka in Trst; Dolnja Lendava-Reka, Trst in Milano; Kranj-več krajev v Italiji.

• **SPD Mežica-Peca** sporoča udeležencem proslave »Ustoličenje kralja Matjaža na Peci«, da je za polovično vožnjo zaproseno. Ne oddajte vožnih listkov. Prevoz od postaje Prevalje do vnožja Peca bo oskrbela rudniška železnica in avtobusi.

• **Izprememba imena.** Kr. banska uprava v Ljubljani je dovolila Janezu Jajčniku, pristojnemu v Loko pri Zidanem mostu, da rodbinsko ime Jajčnik izpremeni v Ječnik.

• **Narostno venca** na grob pokojnega prijatelja g. Peterčiča Matveža, uradnika KID v p. na Jesenicah, je darovala za slepe rodbina g. Rinzoljeva 150 Din. Hvala.

• **Pojavili so se tudi ponarejeni 20 dinarski srebrni novci.** Policijski organi rasijskega sresa vodijo preiskavo zaradi falzifikacije srebrnih 20 dinarskih novcev. Dosele se je našel samo en falzifikat, ki se na prvi pogled razlikuje od pristnega novca. Falzifikat so našli pri krojaču Vasiljeviču, ki je hotel z njim plačati majhen račun pri trgovcu. Vasiljevič je izjavil, da je falzifikat prejel od uradnika Nikole Negotinca. Hišna preiskava pri Vasiljeviču in Negotinca je ostala brez uspeha.

• **Zelva težka 100 kg.** V Komiškem kakanahu pri Splitu so te dni vložili ogromno morsko želvo, ki tehtala nad 100 kg. Ta izredni eksemplar so iz Splita poslali v Zagreb za prirodoslovni muzej.

Ustoličenje kralja Matjaža na Peci dne 21. VIII. 1932.

Narodnjaki, zberite se!

• **Huda avtomobilska nesreča.** Ko je vozil posestnik Anton Rataj iz Dražje vasi pri Poljanah v noči od 17. na 18. t. m. po cesti iz Pregrade pri Krapini v Rogatec, je privozil za njim neznan avtomobilist. Rataj je skočil h konjema in ju prijel za uzo. V tem je pribrel avtomobil, podrl Rataja na tla in ga povozil. Pri karambolu se je tudi avtomobil precej poškodoval. Rataj je dobil hude poškodbe na glavi, nos ima skoraj popolnoma odtrgan, zlomil si je tudi nogo. Ponesrečenca so prepeljali z rogaškim reševalnim avtomobilom v Rogatec, od tod pa večeraj zjutraj v celjsko bolnico.

• **Umobolna, ki ne more v umobolnico.** Iz Dolenjskih Toplic nam pišejo: Mladenk Marija Osana je slabomurna in nevarna sebi in bližnji okolici, zlasti pa bi utegnila zažetiti požar. Nadzorstvo nad njo je nemogoče. Dasi je oče že ponovno prošil za sprejem v umobolnico ter je župan tudi osebno posredoval za sprejem, utemeljujoč njeno duševno stanje, je ni moglo oddati v zavod, ker pride šele kot šestnajsta na vrsto. Občina nima primernega prostora, kamor bi jo oddala od sprejema v umobolnico, zato je občinski odbor sklenil ponovno naprositi za takojšnji sprejem, ker poleg nevarnosti, ki preti od umobolne, trpi tudi ugled in mir letovišča, ki ga slabomurna kaži v svoji duševni bolezni.

• **Vlom v stanovanje novomeškega šefa katastrske uprave** inž. Ivana Verbiča v Prešernovi ulici v Novem mestu je bil izvršen od neznanega storilca v noči na nedeljo. Tat je prišel v visokopriključno stanovanje skozi odprto okno in je prišel kar od kraja zbirati plen. Možakova senca je spričo luninega svita padla tudi v spalnico. To je opazil o dšuma prodramljeni g. Verbič in skočil iz postelje za tatom, ki je hitro izginil skozi okno. Na vpitje g. Verbiča sta prihitela v stanovanje tudi njegov sin Mirko, in sestanovalec g. Kos. Oba sta jo nato ubrala za vomicem, ki je tekel v smeri proti žabji vasi. Vlomilec je odkril se eno obleko in par čevljev. Sedaj iščejo tatu orožniki.

• **Prosjak osumljen požiga.** Kakor smo nedavno poročali, je nastal v skladišču stavbenika Viljama Demga v Ptuju požar, ki je napravil 320.000 Din škode. Kakor je sedaj doglana preiskava, je podtaknil ogenj neznan, kakih 40 let star prosjak, hrom na eno nogo. Mož se je dalje časa potikal po ptujski okolici in Ptuju samem ter je govoril hrvaško v zagorskem dialektu. Požigalca zasledujejo varnostna oblastva.

• **Svojega tasta je z nožem.** Prevzihtar Majcen Alojz iz Podvinca, star 66 let, se je sprijel z zetom Golobom Janezom, ki je tasta sunil z nožem v desno roko in mu prerezal žile. Majcen je bil prepečen v ptujsko bolnico.

• **Pričelnica ga je izdala.** V okolišč Križavljanske Dubrave se potika zadnje čase več ciglanov, ki so prišli iz Bosne ter nadlegujejo domačine z beračenjem. Med drugimi sta prišla tudi ciglan Huson in njegova prielznica Jema Beganovičeva, ki sta se te dni nekaj sprijela med seboj in Huson je Jemo nabil. Ker se je Jema hotela nad njim maščevati, je odhitela na orožniško postajo Zavre, kjer je izjavila, da je Huson konec februarja ubil svojega brata Meho v Hrankoviču v Bosni ter da je bil nato zaprt v Tesliču, kjer je bil pobegnil iz zapora. Dolžila ga je tudi raznih tatvin. Orožniški so aretirali Husona in ga obvedli v sodne zapore v Ptuju. Huson je priznal, da je ubil svojega brata, tatvine pa je odločno zavrnil.

• **Na postaji Predoljah** pri Grosupljem je ušel iz vlaka rjav lovski pes z imenom Tref in z zmanke Brežice 50. Najditeelj naj javi svoje ime proti nagradi na dr. Peček, Brežice.

Sedaj je skrajni čas,
da vzamete Aspirin-tablete.
Proti prehladu, revmatizmu in
bolecčinam
Aspirin tablete
pristno samo v originalnih omotih.

Obdobno od Ministrarstva Socijalne
polike in narodnog zdravlja S. Br. 8104
od 16. 5. 1932.

• **Tovarna Jos. Reich** sprejema menko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.
• **Kopališče Medija** - Izlake — popolna oskrba 50 Din.
• **Lysoform** je pristen samo v originalni steklenici.

Iz Ljubljane

u. **Francoški poslanik g. Paul Emile Naggiar** je moral zaradi bolezni odpovedati svoj prihod v Ljubljano. Sprejem, ki je bil napovedan za danes ob 10. dopoldne pred pred Narodnim domom, je torej odložen na kasnejši čas.

u. **Smrt blage gospe.** Kakor smo kratko beležili, je po dolgotrajnem trpljenju premijala v sredo popoldne na Rimski cesti ga. Lucija Božičeva v visoki starosti 86 let. Pokojnica je bila po rodu iz Kočevja; po smrti svojega soproga, ki je služboval v raznih krajih naše ožje domovine kot učitelj, pa se je preselila za stalno v Ljubljano, kjer je pod enim krovom preživela nad 30 let. Gospa Božičeva je bila izobražena žena, skrbna mati, jako blagega srca. Posebno spoštovana tudi med vsemi sestanovci, s katerimi je živela v najlepšem vseletnem soglasju. Zapuščila tri globoko užalostene hčere, od katerih je poročena ga. Ana s šolskim upraviteljem v Zgornji Šiški g. Josipom Plenčarjem, gdč. Hani je poštna uradnica na glavni pošti, dočim je bila hči Roza svoji materi v oporo pri gospodinjstvu. Njena nečakinja Meri Jurmanova pa službuje kot učiteljica na meščanski šoli pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah. Pogreb blage gospe bo danes ob pol 16. na pokopališče k Sv. Križu. Med nami je bo ohranjen časten spomin. Uglednemu sorodstvu naše iskreno sožalje!

u. **Trgovcem v vednost.** Društvo izloženih aranžerjev v Ljubljani priredi ob priliki ljubljanskega velesejma tekmo izloženih oken. Tekme naj bi se udeležile tvekdne glavnih ulic. Ocenjevanje izložen bo vršilo 8. septembra po posebnem odobru. Prosimo cenjene gg. trgovce, da se tekmo udeležijo polnoštevilno in se prijavijo za tekmovalanje najkasneje do 31. t. m. Prijavnice in informacije se dobijo v pisarni Zdrženja trgovcev v Ljubljani.

u. **Izlet na Gorjance.** Društvo »Krkac« vabi članstvo in prijatelje Dolenjske, da se v čim večjem številu udeležijo izleta na Gorjance v nedeljo 21. t. m. Odhod iz Ljubljane z izletniškim vlakom ob 5.25, povratek z istim vlakom ob 22.10. Stroški bodo znašali za vlak do Novega mesta in nazaj 28 Din, 48 km vožnje od Novega mesta do Gorjancev in nazaj okoli 20 Din, zajtrk, kosilo in večerja okoli 20 Din. Vse potnike izleta zvode izletniki na novomeškem kolodvoru. Posebnih prijav z vnaprejšnjim plačanjem zneskom tolikrat ni. Izleta se udeležijo tudi društvo »Sočac«.

SENZACIJA!

Kdor kupi pri meni 10 filmov Perutz, Agfa ali Hauff 230, vel. 6 x 9 z 8 snimki, dobi iste

za ceno Din 190.—

10 komad. 6 x 6 Din 150.—

Poslužite se prilike!

FOTO - TOURIST

Šelenburgova ulica šte. 6.

u. **Klub jugoslovenskih primorskih akademikov** sporoča udeležencem ekskurzije, da odirnemo iz Ljubljane v ponedeljek z vlakom ob 7.15 proti Gorenjski. Vsakdo mora biti vsaj 20 minut pred odhodom v Ljubljano že na kolodvoru. Kdor biva na Gorenjskem, se lahko priključi na svoji domači postaji. Za danes 19. t. m. pa vabi klub udeležence ekskurzije na pogovor o potovanju, ki bo ob 20.30 v Pražakovi ulici 6-11.

u. **Sočani!** Društvo »Krkac« priredi v nedeljo izlet v lepo Dolenjsko. Na prijazno vabilo tega društva se pridružimo izletu tudi Sočani. Zato vabimo člane in prijatelje, da se odzovejo vabilu »Krkac« v čim večjem številu. Odhod iz Ljubljane z izletniškim vlakom ob 5.25, povratek z istim vlakom ob 22.10. Stroški bodo znašali: za vlak do Novega mesta in nazaj, za avtobus od Novega mesta do Gorjancev in nazaj v Novo mesto, zajtrk, kosilo in večerja skupaj približno 68 Din. Kdor še ni imel prilike občudovati lepote naše Dolenjske, naj pride!

u. **Mandolinistični orkestr** društva »Tabore« bo imel drevi ob 20. v društvenih prostorih (hotel Tivoli II.) svoj sestanek. Vabljemo novi mandolinisti in kitaristi!

u. **JAD »Triglav«** poziva svoje člane, da se udeležijo pogreba starešine »Triglava« poslanika in ministra Josipa viteza Pogodnika v Podnartu. Čas odhoda se bo javil.

u. **Nova podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva.** Dne 25. t. m. ob 19. bo v posebni sobi gostilne g. Kačiča na Dunajski cesti 58 ustanovni občni zbor nove podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva za severni okraj mesta (Sv. Krištof). Člani, posestniki in prijatelji vladno vabljeno.

u. **Vpisovanje v šolo Glasbene Matice** bo v dneh 1., 2. in 3. septembra dnevno od 9.—12. in od 15.—17. ure v prostorih Glasbene Matice, Gosposka ulica 8-1.

u. **Prišel so z graditvijo pravoslavne cerkve.** V Trubarjevem parku je zavladala na stavbišču pravoslavne cerkve dokaj šnja živahnost. Pričel so s pripravljalnimi deli za zgradbo cerkve in so zaenkrat ogradih ves stavbni prostor. V prihodnjih dneh prično z izkopavanjem temeljev, na kar bo kmalu pričela rasti iz tal lepa stavba. Na stavbišču je zaposlenih že precej delavcev.

u. **Revščino družine K.** v Šiški je lajšal tudi hišni posestnik, ki je dal družini lepo dvosobno stanovanje za mesečnih 400 Din. Stanovanje je rodbini moral na posled odpovedati, ker je navezan na hodoke svoje hiše, pustil pa je družino še preko odpovedi dva meseca v stanovanju in je bila napovedana deločajca šele za večeraj. Toliko v dopolnilo in pojasnilo k večerajšnji zadevni nočti.

u. **Dva poškodovanca.** V Domžalah je padel s kolesa 12 letni Marjan Markočič, sinček detektiva, stanujoč na Tržaški cesti 27 v Ljubljani. Z zlomljeno levico so ga večeraj popoldne pripeljali v splošno bolnico v Ljubljani. Z zlomljeno levico so ga večeraj zjutraj padla poljska dimarica Josipina Čublarjeva in si zlomila levo nogo. Tudi njo so pripeljali v bolnico.

u. **V Ljubljani imamo spet cirkus.** Večeraj je došel v Ljubljano cirkus Kolumbia, ki je del velikega cirkusa Kludskega. Namestil se je na veselilnem prostoru v Tivoliju, zadaj za telovadilcem Ljubljanskega Sokola. Prihod cirkusa je povzročil v polni monotoni precejšnjo senzacijo in se je v Tivoliju takoj jela zbirati radovedna množica, ki je prisostvovala postavljanju šotora. Cirkus ima s seboj tudi zverinjak, ki si ga bodo ogledali številni radovedneži. Prva predstava je bila že sinoči. Cirkus ostane v Ljubljani samo par dni.

u. **Okrađen kopalec.** Na Savi v Tomačevem se je kopal Božo Č. iz Ljubljane; odložil je bil obleko pod neko grmovje v bližini vode. Njegovo opodetost v vodi je kmalu izrazil neznan tat in odnesel svetlosive hlače, par rjavih čevljev, usnjat pas in denarnico z malo vsoto gotovine. Pobral mu je tudi vse penilo, tako da so morali kopalcu posoditi hlače v vasi, da se je mogel vrniti domov. Tat ga je oskodoval za dobrih 500 Din.

u. **Tatvina na trgu.** Prodajalki Katarini Širočki na Vodnikovem trgu je ukradel neko s stojnice rjavo usnjato torbico, v kateri je bila legitimacija na njeno ime, nekaj toaletnih potrebščin, par slik ter 110 Din gotovine. Kakor je bilo javljeno policiji, se je v zadnjem času spet pojavilo na trgu več žeparjev, ki so prišli v Ljubljano najbrže s Hrvaškega. Po trgu se kretajo včasih tudi sumljive ženske, ki prav gotovo pazijo na tatinske prilike.

u. **Tatovi koles** ne odnehajo in so enako delovni polet kakor pozimi. Pri poslu jim pomagajo neprevdli lastniki koles, ki puščajo kolesa pred trgovinami, v gostilniških vežah in drugod brez nadzorstva ter jih niti ne zaklepaajo. V toku enega samega meseca je bilo pokradenih v Ljubljani in okolici kakih 15 koles, prav te dni pa je neko odjepljal Metod Klopčič izpred Zidarske hiše na Dunajski cesti skoro novo, rdeče pleškano kolo, znamke »Puch« s tovarniško številko 787.774. Isti dan se je odjepljal neznan tat tudi s kolesom Zlatka Pirca, ki je bil kolo postavil na hodnik glavne pošte. Kolo je znamke »Agat«, vredno 1950 Din. Tretje kolo je bilo ukradeno Rudolfu Valenčiču iz veže hiše št. 16 v Florjanski ulici. Je znamke »Auto-Motto« temnorjavo pleškano, vredno 1200 Din.

u. **Hud moč.** Na strazelnici v Šiški se je zgledala večeraj dopoldne žena nekega sobnega slikarja, ki je povedala: »Pravkar sem pobegnila svojemu možu, ki me je napadel in pretepal. Navedla je dalje, da jo je hotel vinjeni soprog nasilno tirati na dravotelsko pokopališče, kjer jo je nameraval končati. Nasilnega moža so na zahtevo žene seveda aretirali, pa se ni ničesar spominjal. Zadevo bo obravnavalo sodišče.

Iz Maribora

a. **Načelnik dr. Krmpotić** v Mariboru. Te dni se mudi v Mariboru na svojem inspekcijskem potovanju načelnik ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje g. dr. Krmpotić, ki je prispel iz Beograda. Pregledal je vse tukajšnje socialne in zdravstvene ustanove, obenem pa je stopil v stik z merodajnimi činitelji glede zgradbe mladinskega delavskega zavetišča.

a. **Koncert Marija Šimenca** na Trgu Svobode je vzbudil ogromno zanimanje občinstva. Že ob prihodu je bil Marij Šimenc deležen prisrčnega aplavza, ki se je seveda potem po vsaki točki stopnjeval. Gotovo je bil ta pevski koncert poleg obeh vprizoritev »Prodane neveste« najučinkovitejši in je zapustil najgloblji vtis od vseh prireditelj Mariborskega tedna. Ob klavirski spremljavi dirigenta Nefitaja iz Ljubljane je otvoril g. Šimenc koncert z lpavčevsko skladbo »Če na poljane rosa pade«, s katero si je na mah osvojil simpatije mariborskega občinstva. Sledila je Šimenčeva ljubljenska »Ciganka Marija«, po kateri se da najlepše soditi njegov vidni napredek. Navdušenje se je stopnjevalo in pevec je moral po vsaki točki ponovno pred poslušalce. Prav tako sta navdušile Pavčičeva in Vilharjev »Mornar«, v drugem delu pa sloveče arije. Kakor Šimenc, je tudi Nefitaj pokazal, da je res velik umetnik in je bil takisto deležen nedeljenega priznanja. Ob koncu je Šimenc prejel velik šopek rož, k uspehu sta mu pa častitela župan dr. Lipold in podžupan Golouh.

a. **Tečaji za učiteljske.** Banska uprava, dravska sekcija JUU, razne šolske korporacije in Oblastni odbor PRK so priredili v letošnjih počitnicah za učiteljsko dravske banovine celo vrsto raznih tečajev, katerih glavni smoter je, da se čim izdatneje priporome preko nadaljevalnega šolstva k napredku združništva in izobrazbi naše obrtniške, kmetijske in delavske mladine. Vsi tečaji sicer še niso zaključeni, vendar že sedaj s priznanjem in zadovoljstvom lahko ugotovljamo, da je naše učiteljsko lepi namen tečajev pravilno razumelo in jim posvetilo vso pozornost. Pravkar je bil zaključen v Mariboru v zavodu Vesne uvodni in metodni 14dnevni tečaj za učiteljske gospodinskih nadaljevalnih šol dravske banovine. Čeprav so se v ta tečaj sprejemale samo učiteljice, ki so imele že večletno praktično podlago in take, ki bodo pričele z gospodinskimi poukom, je bilo vendarle prijav toliko, da je bilo sprejetih komaj polovico učiteljic (38). V razmeroma kratkem času so obdelale udeleženke ogromno snovi, o

Vedno beli zobje

Poročam Vam, da za 15 let uporabljam zobno pasto »Chlorodont«. Se nikdar nis nis razočarala. Imeli smo vedno bele zobe in prijeten okus v ustih, tembolj ker uporabljamo že dalj časa Chlorodont ustno vodo. Tudi uporablja čela družina samo Chlorodont zobne ščetke. J. Podgornik, T... Zahtevajte zato samo pristno Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8.- in Din. 13.-, ter zavračajte vsak nadomestek.

kateri je razpravljalo 11 predavateljev. V podkrepljo predavanj je bilo prirejenih več izletov. Ves čas bivanja v Mariboru so uživale učiteljice vso oporo v ljubeznivi ravnanju ge. Rapotčevi. Udeležence tečaja so se sedaj razkropile. Uspehe nam bodo pokazali prihodnji meseci, ko bo teoretično znanje presajeno na praktična tla. Dobili bomo nov rod varnih, večjih in dobrih gospodin.

a. **Iz policijske službe.** Predstojnik mestne policije g. Gerzinič je nastopil dopust. Za časa dopusta ga zastopa policijski nadkomisar g. Zetkovič.

a. **Nastop framskega Sokola.** Sokolsko društvo Fram priredi v nedeljo 21. t. m. ob 15. telovadni nastop. Nastopijo vsi oddelki s prostimi vajami in orodno telovadbo. Sosedna društva in občinstvo vabljeni!

a. **Maturantke ženskega učiteljskega šola.** Šolskih sester v Mariboru letnika 1912 so ob priliki 20 letnice mature darovale Počitniškemu domu kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju 350 Din. Srčna hvala!

a. **Sprememba voznega reda mestnega avtobusnega prometa.** Zaradi slabe frekvence bo mestno avtobusno podjetje 22. t. m. omejilo, odnosno ukinilo nekatere vožnje na podeželskih in mestnih progah, na kar opozarjamo občinstvo.

a. **Stroga kontrola nad nakupovalci sadja.** Da zaščiti resno domačo sadno trgovino in da sadne producente obvaruje škode, ki jo povzročajo nesolidni trgovci in nepošteni sadni nakupovalci, je združene sadnih izvoznikov in trgovcev sprejelo na zadnjem zborovanju tudi predlog: nakupovanje sadja je razen upravičenih trgovcev dovoljeno samo takim uslužbenecem, ki imajo po delodajalcih izdane in po združenju potrjene in od pristojne oblasti vidirane z osebnim opisom in fotografijo opremljene izkaznice.

a. **Negode.** 64letna viničarka Julijana Vižmanova iz Zg. Jakobskega dola je tako nesrečno padla z lestve, da si je zlomila desno nogo. V Zg. Dupelju pa je padel z drevesa 62letni poljski delavec Jakob Skok in si zlomil levico. Neznani možki je v terek napadel 62letnega posestnika Janeza Potočnika iz Laporja, ko se je vrnil domov. Napadalec ga je s kolom tako hudo pretepel, da mu je zlomil levico. Vsi trije poškodovanci so v bolnici.

a. **Pogrešan deček.** Na Tržaški cesti stanujoči 12 letni Stanlko Božič, ki je po begnil od doma, ni identičen s Stankom Božičem, 13 letnim dijakom, sinom Ivana Božiča, stanujočega na Trža

poln upanja in energije lotil študija gospodarstva na zagrebški univerzi, vendar ga je že po prvih semestrih bolezen položila v posteljo, iz katere ga je po dveh letih trpljenja rešila smrt. Ob njegovem prera-

nem grobu žaluje poleg hude prizadete matere, ki je z njim izgubila edince, zlasti slovenistični Sokol, katerega zvesti član je bil, dokler je mogel. Naj mu bo lahka domača gruda!

S P O R T

Viktorija (Zagreb) : Ilirija

Prvenstvena lina tekma med Ilirijo in Viktorijo (Zagreb) se bo vršila v nedeljo ob 17.30 na igrišču Ilirije. Tekma obeta prav zanimiv sport, saj je Viktorija vsega upoštevanja vreden nasprotnik ki dosedaj še ni izgubil nobene tekme. Podobnosti o tem srečanju bomo se objavili.

Sportni dan v Zagorju

Sporod sportnega dne 21. avgusta

I. Stafeta, start ob 9, pred Blažcem na Toplici, skozi Zagorje, cilj Kino Triglav. II. Kolesarske medkubske dirke za prvenstvo »Zasavja 1932« na 78 km. Start Kino Triglav Zagorje ob 9.30, cilj istotam. III. Tek članic hazene, start ob 10, pred gostilno Grčar, cilj Kino Triglav 100 m. VI. Cross-country na 8 km. Start ob 10.15 Medija - Izlake, cilj Kino Triglav Zagorje.

Nogometne tekme: ob 14. junij, ob 15. rezerva, ob 16.30 I. moštvo.

Razpis

SK Zagorje razpisuje za dne 21. avgusta stafetni tek skozi Zagorje za inž. Loskotov prehodni pokal, ki pride v trajno last po trikratni zaporedni, oziroma petkratni zmagi v presledkih. Proge so naslednje: 350x400x400x1000x300x200. Start ob 9, pred Blažcem na Toplici tek skozi Zagorje, cilj Kino Ernejce. Pravico do starta imajo vsi klubi na teritoriji MO Trbovlje, daleč niso verificirani. Za isti dan razpisuje SK Zagorje cross-country za prvenstvo »Zasavje 1932« na 8 km dolgi progi Medija - Izlake - Zagorje. Start ob 10.15 kopališče Medija, cilj Kino Triglav Zagorje. Pravico do starta imajo vsi atleti Jugoslavije. Prvoplasirani prejme naslov »Prvaka Zasavja v cross-country« za leto 1932 in veliko srebrno kolajno, drugi in tretji bronaste kolajne. Prijave za stafetni tek 10 Din za moštvo in za cross-country 3 Din je poslati hkrati s prijavnico najkasneje do 15. avgusta. Naknadna prijava dvojica. Skupno kosilo stane 10 dinarjev, ki ga lahko posamezniki naroči z vplačilom zneska. Oba teka se vršita po pravilniku JLAS. Teknuje vsak tekmovalac na lastno odgovornost. Za morebitne nezgode ne prevzame prireditelj nobene odgovornosti.

Razpis velike medkubske kolesarske dirke za prvenstvo Zasavja 1932, in sicer po naslednjem sporodu: Glavna skupina in juniorji imajo start in progo isto. Proga Zagorje - Trojane - Krašnja - Domžale in obratno 78 km. Start ob 9.30 pred Kino Triglav Zagorje, cilj istotam. Obrat v Domžalah pred restavracijo »Slokar«. Nagrade: za glavno skupino: prvoplasirani prejme naslov »Kolesarski prvak Zasavja 1932« v glavni skupini in veliko srebrno kolajno, drugi in tretji bronaste, četrti in peti časovne kolajne. Juniorji: Prvoplasirani prejme naslov »Kolesarski prvak Zasavja 1932« v juniorski skupini in malo srebrno kolajno, drugi in tretji bronaste, četrti in peti časovne kolajne.

Splošna določila:

- Dirke se vršijo po pravilniku Koturskega saveza kraljevine Jugoslavije. Pravico starta imajo vsi dirkači, ki so verificirani pri KSKJ.
- Vsi dirkači se morajo javiti pol ure pred startom pri vodstvu dirk.
- Vsak dirkač vozi na lastno odgovornost ter se mora strogo držati policijskega cestnega reda. Kolesa morajo biti opremljena z zvonce in rabljivo zavoro. Prireditelj ne odgovarja za škodo, ki bi jo dirkači povzročili med dirko.
- Odredbam vodstva se je treba najsostreje pokoriti.
- Protesti se upoštevajo 15. minut po dirki z vplačilom 30 Din, ki se vrnejo, ako je protest odobren.
- Vrstni red in obliko startanja določijo vodstvo dirke. Čas starta je točno upoštevati. Dirka se ob vsakem vremenu. Razglasitev rezultatov in razdelitev kolajn takoj po tekmi.
- Prijave sprejema predsednik kluba Lavoslav Mrnuh, prijavnina znaša 10 Din.
- Skupno kosilo za osebo je 10 Din. Prijavo in znesek za kosilo je poslati do dne 15. avgusta na SK Zagorje.

(Razpis smo prejeli za rok prijav prepozno; interesi naj se zadavno sporazumejo s prirediteljem. Op. ur.)

Po obvestilu prireditelja so se že prijavili številni člani več sportnih klubov iz Ljubljane in drugod za razne konkurenice, ki so na sporedu tega sportnega dneva v Zasavju. Priprave so polnem teka: zato pričakujejo prireditelji, da bo sportu naklonjeno občinstvo iz Zagorja in ostalega Zasavja v čim večjem številu posetilo te zanimive prireditve.

Zanimiva nogometna tekma v Celju. Obe kvalifikacijski tekmi za vstop v podzavezo ligo, ki sta se vršili nedavno v Celju med SSK Celjem in SK Atletik, sta bili nedolgočasne in sta se končali z rezultatom 3:3 in 2:2. Namesto da bi se bila druga tekma podaljšala za dvakrat 15 minut in se vršilo žrebanje, če bi tudi v tem padeljanju ostala tekma neololočena, je LNP odredil, da se morata obe kvalifikacijski tekmi ponoviti. Prva tekma bo v nedeljo 21. t. m. ob 17.30 na Glaziji, druga pa v nedeljo 28. t. m. na sportnem igrišču pri »Skalni kleti«.

Nedeljsko tekmo bo vodil mariborski sodnik dr. Planinšek, ki ima gotovo vse sposobnosti za vodstvo važnejše tekme.

Zaključne tekme za Petrinovičev pokal. Jutri in v nedeljo se bodo vršile na plavalnišču KSU v Karlovcu skakalne tekme za drž. prvenstvo juniorjev in seniorjev. Kakor znano, so te tekme zadnje, ki bodo odločale o letošnji zmagi za dragoceni Petrinovičev pokal. Ljubljanski Ilirija, ki bo letos skoraj sigurno prekrizala račune splitskega Jadrana o trajni lasti te najdražje sportne lovorikve v naši državi, je že po-

slala svojo ekipo v Karlovac. Prav tako so prispele tja tudi že člani splitskega Jadrana. Ker bo v teh dnevih navzočih več plavalcev sodelujočih klubov in tudi beograjskega Boba, se bo v nedeljo zvečer vršila tudi kombinirana waterpolo - tekma ob umetni razsvetljavi. Zanimanje za plavalne prireditve v Karlovcu je splošno. O poteku bomo objavili izvirna poročila.

ASK Primorje, lahkotletska sekcija bo priredila v spodaj navedenih dnevih klubska javna propagandna tekmovalna, dostopna samo klubovim verificiranim atletom in neverificiranim atletom. Tekmuje se po pravilniku JLAS. Tekališče meri 936 m. ima dva nedvignjena zavoja, in je iz leša. — Tekmovatvi smejo tudi suspendirani atleti, kakor tudi atleti, ki so kaznovani. — Tekmovalne točke so razporejene sledeče: dne 23. t. m. ob 17. uri: 100 m, 800 m, skok v daljino, skok v višino, kroga 100 m, 4 x 200 m; dne 25. t. m. ob 17. uri: 200 m, 1500 m, kopje, troskok, disk, 4 x 400 m; dne 27. t. m. ob 17. uri: 400 m, 5000 m, palica, kladivo, 4 x 100 m. Atleti se mora o prijaviti vselej pol ure pred pričetkom starta pri vodstvu tekmovalja. — Vodstvo tekmovalja lahko spremeni vrstni red. — Po potrebi se vršijo na 100 in 200 m pred teki iz katerih pridejo iz vsakega po eden ali trije najboljši v finale.

Dirka za cestno drž. prvenstvo. V nedeljo bo na 144 km dolgi progi Ljubljana - Novo mesto - Kostanjevica - Samobor - Zagreb kolesarska dirka za drž. prvenstvo. Start bo ob 7. jutrnja na Dolenjski cesti, cilj pa v Kustošiji pri Zagrebu nekako štiri ure pozneje.

Priprave za veslaško prvenstvo Evrope v Beogradu. Za prvenstvo Evrope v veslanju, ki bo dne 4. septembra na Savi v Beogradu, vlada veliko zanimanje, in sicer ne samo pri državah, ki so vključene v Fisi, temveč prav tako med široko sportsko publiko. Do sedaj je sprejel pripravljani odbor JVS prijave naslednjih držav: Francije, Holandske, Švice, Španije, Italije, Madžarske, Rumunije in Češkoslovaške. Večina izmed njih se je prijavila skoraj za vse dni.

Gospodarstvo

Stanje Narodne banke

Po najnovšem izkazu od 15. t. m., se je zlata in devizna podlaga Narodne banke v drugi četrtini t. m. nekoliko povečala, in sicer za 1.8 na 1980.7 milijona Din. Za malenkost so narasle tudi devize, ki se ne vstejejo v podlago, in sicer za 1.9 na 86.5 milijona Din. Zanimivo je nadalje precejšnje ponovno povišanje postavke »skovani denar v srebru in niklu«, ki se je ponovno povečala za 41.1 na 121.3 milijona Din; od te vsote 121 milijonov odpadke kakih 70 milijonov na nove srebrne novce, ki jih je imela Narodna banka 15. avgusta v svojih blagajnah pripravljene za izdajo v promet. Menični portfelj, ki je ob koncu julija dosegel najvišje stanje, se je v drugi četrtini avgusta nekoliko zmanjšal, in sicer za skoraj 4 milijone Din. Obtok bankovcev, ki se je v prvi četrtini t. m. nekoliko povečal, je v drugi četrtini občutneje nazadovao za 73.4 na 4799 milijonov Din. Danes je naš obtok bankovcev za 212 milijonov Din manjši nego je bil lani v istem času in za 564 milijonov Din manjši nego pred dvema letoma. Če se pristojne srebrne novce, kolikor so doslej prišli v promet, tedaj vidimo, da navzlic temu skupni denarni obtok v naši državi letos ni večji, kakor je bil lani.

Obveznosti Narodne banke za pokaz so se povečale po novem izkazu za 78.6 na 682.2 milijona Din. Predvsem je naraslo dobroimetje državnih gospodarskih podjetij (postavka obveznosti na pokaz po raznih računih), ki je doseglo vsoto 212 milijonov. Obveznosti z rokom pa so se najbrž zaradi zapadlosti blagajniških bonov Narodne banke zmanjšale za 13.4 na 1403 milijone Din. Razmerje na pokaz se ni bistveno spremenilo. Krite obteka bankovcev in obveznosti na pokaz v zlatu in devizah znaša 36.13% (zadnji teden 36.13%) v samem zlatu pa 32.16% (32.19).

Stanje na dan 15. avgusta je bilo naslednje (v milijonih Din) v oklenajih razlike nasproti stanju od 8. t. m.): aktivna: podlaga 1980.7 (+ 1.8), od tega v zlatu 1762.8 (-), v devizah 216.6 (+ 1.2), v valutah 1.2 (+ 0.6); devize, ki se ne vstejejo v podlago 86.5 (+ 1.9); posojila na menice 2037.9 (- 4.0); lombard 355.2 (+ 0.1); stari dolg države 1808.2 (+ 0.3); začasni avansi glavne državne blazinice 600 (-); pasiva: obtok bankovcev 4799.1 (- 73.4); obveznosti na pokaz 682.2 (+ 78.6), od tega nasproti državi 23 (+ 18.8), po žirovni računih 446.8 (+ 16.8), po raznih računih 212.3 (+ 43); obveznosti z rokom 1403 (- 13.4).

— Trgovinska pogajanja z Grčijo. Kakor poročajo iz Aten, so se 16. t. m. pričela pogajanja za revizijo in dopolnitev dosedanje carinske pogodbe med Jugoslavijo in Grčijo. Našo delegacijo tvorijo gg. Savo Obradović, dr. Mihaljević in Boško Djordjević. O vsebini teh pogajanj sicer niso znane podrobnosti, vendar lahko računamo, da bodo pogajanja zelo važna za nadaljnji razvoj naših trgovinskih odnosov z Grčijo. Kakor znano, je Grčija pred meseci uvedla moratorij, in sicer ne samo za državne dolge, temveč tudi za dolge, ki izvirajo iz blagovnega prometa. Ta ukrep je v zvezi z uvoznimi omejitvami težko prizadel našo trgovino z Grčijo in se je izvoz skoro povsem ustavil. Grčija je bila vedno važna odjemalka za naš les in za živino iz Stare in Južne Srbije, izvažali pa smo razen tega precej sočiva, sadja, kaškovalskega sira in cementa. Z uvedbo moratorija v Grčiji je bila prizadeta tudi slovenska lesna trgovina. Grčija je prej igrala važno ulogo v našem lesnem izvozu, saj smo se lani izvozili v to državo skoro 9000 vagonov lesa za okrog 57 milijonov Din. Zaradi plačilnih težkoj in moratorija danes naši izvozniki nimajo več poguma, izvažati les v Grčijo. Zadnji čas pa smo opazili, da so pričeli Grki uvažati les iz Švedske in Norveške. Zato se je v naši lesni industriji v zadnjem času pojavila težnja, da bi naša država skušala na kak način urediti vsaj vprašanje likvida-

cipline — čolne, v katerih se bo tekmovalo, tako da je že z dosedanjimi prijavi zagotovljena velika udeležba. Rok za prijave poteče 22. t. m. ter je pričakovati seveda še nove prijave, ki jih do sedaj še ni bilo zaradi tega, ker so se v nekaterih državah šele zadnje nedelje vršile izbirne tekme za prvenstvo. — Pripravljani odbor bo organiziral na vsestransko željo dva posebna vlaka iz Splita in iz Zagreba, oziroma pri zadostnem odzivu celo iz Ljubljane, za sportno publiko, ki naj ne zamudi te ugodne prilike, da bo videla tekme za evropsko prvenstvo v veslanju z veliko mednarodno udeležbo.

Službeno iz OZDS pri LNP. Delegirajo se v nedeljo 21. 8. v Ljubljani: stranska pri drž. prv. tekmi Ilirija - Viktorija, igrišče Ilirije, gg. Vidic in Ramovž; za event. predtekmo na istem igrišču g. Zupan. — V Celju: SK Celje - SK Atletik, igrišče SK Celje (kvalifikacijska tekma) g. dr. Planinšek.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 20 seja sekcijejskega odbora pri Lersu.

Kolesarska sekcija ASK Primorja vabi vse svoje člane na važen sestanek, ki bo v petek ob pol 20., v prostorih restavracije »Zvezde«. Prosim zaradi važnih razgovorov polnostojno. — Tajnik.

TSK Slovan: Drevo od 18. dalje obvezen trening na igrišču ASK Primorja za vse igrače, posebno pa za: Marčotiči I. Zavrl I in II. Grm. Thuma, Globeljak J. Uhan, Ključec, Schlegel, Srebotnjak, Lipovšek II, Bögel. Po tronuju članski, sestanek.

SK Reka. Jutri ob 20. naj pridejo zanesljivo na sestanek: Klemenec, Debevec, Battelino, Priatelj, Teran, Smolnikar, Eržen, Loborec, Battelino III, Rapovž, Jož, Venturini.

Sokol

Sokolsko društvo Moste poziva vse našačane, ki so vpisani in one ki bi radi na novo pristopili, v soboto 20. t. m. ob 8. zvečer na sestanek v telovadnico. Sokoli, vaša dolžnost je, da vpišete svoje otroke. Obrtniki in trgovci, vplivajte na vaje, da vstopijo v sokolske vrste!

Sokol Fram priredi v nedeljo 21. t. m. ob 3. popoldne telovadni nastop z redovnimi in orodnimi vajami in z igrico, odbojko in spreedom. Sosedna društva in drugo občinstvo so vabljeni. Na svidenje v Framu!

tudi matične rešetke, razne posode itd. bodo pokazale usposobljenost in podjetnost domačih obrtnikov. Da na razstavi ne bo manjkalo medu, voska in medenih izdelkov, se razume. Točila se bo tudi pristna medica.

— Denarni zavodi, ki še niso imeli v razprodaji legitimacij za obisk ljubljanskega velesejma, pa jih žele prevzeti v prodajo za jesenski velesejem, naj to sporoče uradu velesejma v Ljubljani.

— Zaklopne znamke v lični obliki je ravnokar izdala uprava ljubljanskega velesejma v propagandne namene za svojo letošnjo prireditev »Ljubljana v jesen«, ki se bo vršila od 3. do 12. septembra. Vinjete so na razpolago v slovenskem, srbskem, nemškem in francoskem besedilu. Podjetja naj jih izvolijo zahtevati od urada velesejma v Ljubljani, ki jih bo takoj brezplačno dostavil.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 20. t. m. ponudbe glede dobave 30.600 kg pšenične moke. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave 300 m jamskega kabla, 40 kg žice za dinamno in 2000 m² krovne lepenke.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 2. septembra ponudbe glede dobave ca 50.000 kg pšenične moke, 800 kg ječmenove kave in 600 kg sirove kave. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 5. septembra ponudbe glede dobave gumijaste preproge. Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 14. septembra ponudbe glede dobave aluminijeve in emajlirane posode. Dne 20. septembra se bo vršila pri upravi državnih monopolov, ekonomski oddelek v Beogradu licitacija glede dobave pisarniškega materiala; 22. septembra pa glede dobave platna »amerikan«. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.)

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave 3000 kg strnina olja. Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 9. septembra ponudbe glede dobave v Subotici otertna licitacija glede dobave ognjeznega materiala; 7. septembra pa glede dobave tratinice. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.)

— V zadržni register se je vpisala Zadružna klavnica v Zlatoliju na Dravskem polju, reg. združga z o. z.

Borze

18. avgusta.

Na ljubljanski borzi sta danes devizi Newyork in Berlin nekoliko popustili, dočim se je deviza Trst za malenkost okrepila.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je tendenca v Vojni škodi nespremenjena. Do prometa je prišlo za kaso po 200 in 201 in za avgust po 201. Od dolarskih papirjev se je trgovalo 7% Blairovo posojilo po 41.50 in 41.75. V ostalem je bil promet še v 6% begluških obveznicah po 35 in v delnicah Narodne banke po 4300.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2290.68 — 2302.04, Berlin 1351.25 — 1362.05, Bruselj 789.41 — 713.35, Curih 1108.35 — 1113.85, London 197.62 — 199.02, Newyork ček 5663.81 — 5692.07, Pariz 222.96 — 224.08, Praga 168.17 — 169.03, Trst 291.00 — 293.41.

Zagreb. Amsterdam 2290.68 — 2302.04, Berlin 1351.25 — 1362.05, Bruselj 789.41 do 793.35, London 197.42 — 199.02, Milan 291.01 — 293.41, Newyork kabel 5695.81 do 5714.07, Newyork ček 5663.81 — 5692.07, Pariz 222.96 — 224.08, Praga 168.17—169.03, Curih 1108.35 — 1113.85.

Curih. Pariz 20.1125, London 17.84, Newyork 513, Bruselj 71.25, Milan 26.31, Madrid 41.25, Amsterdam 206.70, Berlin 122.10, Stockholm 91.75, Oslo 89.20, København 95.25, Sofija 3.72, Praga 15.185, Varšava 57.60, Bukarešta 3.05.

Elekti.

Zagreb. Državne mednote: Vojna škoda 200.50 — 201.50, za avgust 200.50 — 201, za september 199.25 — 201, za december 197 — 200, 7% investicijsko 49 — 51, 4% agrarne 24.50 — 26, 6% begluške 34.50 do 35.50, 7% Blair 41.50 — 41.625, 8% Blair 44 — 45, 7% Drž. hipotek. banka 44 — 45; bančne vrednote: Narodna banka 4000 do 4325, Priv. agrarna banka 231 — 236.

Beograd. Vojna škoda 200.50, 198.50 zaklj., 4% agrarne 25 zaklj., 6% begluške 35.75, 35 zaklj., 8% Blair 45 bl., 7% Blair 41.50, 41.25 zaklj., 7% Drž. hipotek. banka 44 zaklj., Narodna banka 4300 — 4600, Priv. agrarna banka 235.50 zaklj.

Blagovna tržišča

ZITO.

+ Chicago, 18. avgusta. Začetni tečaji: Pšenica: za september 50.375, za december 54.25, za marec 61; koruza: za september 32.625, za december 28.125, za marec 29.625; oves: za september 16.25, za december 18.875; riž: za september 36.25, za december 38.125, za marec 41.

+ Winnipeg, 18. avgusta. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 54.25, za januar 64.50

+ Ljubljanska borza (18. avgusta.) Tendence za žito mirna. Zaključkov ni bilo. — Nudi se pšenica (slov. post. po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dneh): slavonska, okolica Sombor, 79 kg po 205 — 210, potiska, 80 kg po 215 — 217.50; moka: baška »o« franko Ljubljana, plačljivo v 30 dneh po 315 — 320, banatska po 335 do 340; koruza (slovenska posta, plačljivo v 30 dneh): baška, po mlevski vzornici po 170 do 172.50; pri navadni vzornici po 175 do 177.50.

Žrebanje v drž. raz. loteriji

V. razred.

Dne 16. avgusta 1932 so bili izžrebani naslednji dobitki:

Din 6.000 št. 75.647.

Din 5.000 št. 22.779, 86.697.

Din 1.000 št. 127, 4.431, 4.460, 4.476, 4.484, 5.986, 10.889, 10.890, 19.526, 19.532, 19.547, 19.573, 22.703, 22.795, 31.122, 31.133, 35.546, 37.001, 37.076, 42.546, 45.702, 45.733, 45.768, 45.239, 54.270, 54.281, 58.320, 58.380, 58.399, 51.575, 51.594, 62.223, 62.285, 65.801, 69.428, 73.310, 73.376, 80.249, 84.447, 84.499, 86.604, 86.631, 88.227, 88.249, 88.283, 81.708, 93.019, 93.039, 93.060.

Žrebante se bo vršilo vsak dan do 4. septembra in bodo največji dobitki izžrebani čele h koncu žrebanja.

Izžrebane srečke zamenjamo za nove, tako da ima vsak igralec priliko igrati do konca, to je na največje dobitke.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

RESTAVRACIJA BURZI

Plastnik i Bršner, Zagreb

Draškovićeva ulica 28,

priporoča prvorazredno hrano, kavo in ostale pijače po najnižjih cenah. 243

HOTEL MILINOV

Zagreb

NA JELACICEVEM TRGU

Tekoča topla in hladna voda v vseh sobah. Telefon v sobah in ves ostali komfort. — ZMERNE CENE. 219

HOTEL IN RESTAVRACIJA KOVAČ, ZAGREB, GAJEVA ULICA 51. TELEFON 73-35.

Zeljavno čisto sobe po 25-35 Din. Prvorazredna domača kuhinja. Izbrana naravna vina. Velik in bladen vrt. Pri bivanju preko 24 ur 15% popusta. — Priporoča se lastnik DURO PAJIC. 261a

+ Norosadska blagovna borza (18. t. m.)

Tendence mlačna. Promet 28 vagonov. — Pšenica: baška, okolica Novi Sad, srednjebaška, gornjebaška, 79 kg, okolica Sombor, 78 kg 145 — 147.50; baška, potiska, 79 kg 147.50 — 150; baška, ladja Tisa, 79 kg 150 do 152.50; gornjebaška, 79 kg 142.50 do 145; banatska, parileta Vršac, 78 kg 140 do 142.50; baška, sremska, nova, 76 kg 135 do 137.50; banatska, nova, 76 kg 132.50 do 135; baška, ladja Tisa, nova, 76 kg 140 do 150. Koruza: baška 108 — 110; okolica Sombor 110 — 112; banatska 105 — 107; srem, 110—112; okol. Sid 112—114. Oves: baški, srem, novi 112.50—117.50. Moka: baška, banatska »o« in »o« 230 — 245; »2« 210 — 220; »3« 195 — 200; »6« 175 — 180; »7« 140 — 145; »8« 90 — 95. Otrobi: 70 do 75. Fižol: baški, sremski, beli, novi 110 do 115.

Iz življenja na deželi

DOLEJNI LOGATEC. Pri nedeljskem izrednem sokolskem občnem zboru, ki se ga je udeležil hr. Krapeč kot odposlanec ljubljanske župe, je bila predlagana s strani članstva naslednja društvena uprava: starosta hr. Smole Slavko, podstarosta hr. Šebenik Janez, žig mizar; tajnik hr. Vrbovšek Josip, načelnik hr. Kunc Stanko, načelnica s. Dežela Davorinka, prosvetar hr. Mihič Lojze, postojni načelnik; gospodar hr. Plešnik France, blagajnik hr. Podlogar Lojze, poslovodja; knjižničarka s. Miselji Ema, učiteljica; praporščak hr. Podlogar Lojze; odborniki: hr. Miheve Josip, hr. Vidmar Edo, hr. Ahlin Stanko, hr. Lenarčič Ciril, hr. Mislej Ovidon in hr. Vilar Karol; namestniki: hr. Mulley August, hr. Babnik Andrej in s. Stefančič Mimica; nadzorni odbor: hr. Šenica Viktor, hr. Anžiček Ante in hr. Jerina Ivan, želez. poduradnik; v častno razsodišče: hr. dr. Tekavčič Karol, sreski načelnik; hr. Petkovšek Anton, hr. podstarosta Šebenik Janez, član odbora hr. Lenarčič Ciril in hr. Miheve Franc (Miklavov); namestniki: Hadnik Viktor, hr. Kraje Ivan in hr. Bregant Slavko. Članstvo je sprejelo predlog z živim odobravanjem.

Radio

Izvillek iz programov

Petek, 19. avgusta.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: 18: Salonski kvintet. — 19: Po poljski zemlji. — 19.30: Gospodinska ura. — 20: Plošče. — 20.30: Preno koncerta iz Beograda. — 22.30: Čas, poroč

Michel Zévaco:

121

Pardailanov sin

Zgodovinski roman.

»Ali se je že kdaj upal trditi, da bi bili razbojniki ali tarovi? Kaj ne, da ne? Nu, torej!«

»Da, ali glavni si je vtepel to misel v glavo... Po tem takim...«

Niti na um jim ni prišlo, da bi se lahko ognili Jehanove zahteve in nadaljevali dosedanje življenje. Dali so mu bili besedo. V strahu bi si šli, če bi jo bili snedli. Zato so popolnoma odkritosrčno snovali načrte o poboljšanju, ker je bila Jehanova volja taka.

To jih je seveda spomnilo, da so prešteli svoj imetek. Našli so, da imajo vsega še kakih štiri sto liver. Nemažna vsota!

In to še ni bilo vse. Imeli so tudi dragulje, ki so jih bili vzeli Conciniu. Šli so jih prodat in dobili zanje dva tisoč osem sto liver. S prejšnjimi štirimi sto je bilo to tri tisoč dvesto liver. Bili so torej dovolj bogati, da bi bili lahko spodobno živeli vsaj leto dni. Ali...

Gringaille je imel sestro, zalo Perrette; slišali smo ga, ko je govoril o njej. Perrette je bilo zdaj nekaj manj kakor sedemnajst let. Njen priimek je bil več kot zaslužek, zakaj bila je v resnici krasno dekle. Mati je vlačuga, oče rokavničar — in vendar si je bilo čudno detetle vteplo v glavo, da ostane pošteno in da bo živel od težkega dela svojih rok!

Čprav je bila nežna in rahla, si je vendar izbrala naporen po-

klic: postala je perica. Z nenavadnim pogumom in trdno voljo se je ohranila čisto in neomadeževano; nobena meščanska hči se ni mogla pohvaliti, da bi bila pametnejša od nje. Nihče ji ni mogel očiti, da bi imela ljubimca.

Častilca pa je vendar imela: Carcagne, ki se je bil globoko in vroče zaljubil vanjo! Carcagne je bil rokavničar, nepridiprav, pretepač, nu, razbojnik, če hočete. A kaj menite, kaj je bil storil ta zaljubljeni razbojnik? Šel je h Gringailu, ki je bil konec koncev nekakšen družinski glavar, in ga po vseh pravih poprosil za sestrimo roko. Rekli smo že, da je bil Carcagne prostodušen človek. Kakor vidite, se nismo zlagali.

Gringaille je sporočil Perrette prijateljevo snubitev in jo tudi kar najbolje priporočil. V njegovo veliko začudenje in v Carcagnev brezmejni obup je sestra odbila ponudbo. Rekla je, da je zakonski stan prav nič ne miče. Gringaille se ni dal oplašiti: prigovarjal ji je še in še. Perrette se je v svojem odporu naposled doterjal utrudila, da je rekla: morda kasneje, čez nekaj let!

Zaljubljenec se je z težkim srcem zadovoljil s to negotovo obljubo. Trdovalen kakor vsi zaljubljeni, se je na tistem vendarle štel za dekličinega zaročenca. To je bilo morda zelo domišljavo. Sicer je pa Carcagne, vzlic temu dobro jedel, dobro pil, dobro spal in živel vobče dokaj neurejeno življenje. Tolažil se je, češ, da bo še vedno časa za poboljšanje, kadar bo pravilno poročil zakonski mož. Ali je imel prav ali ne? Ne mi ne bralec nismo poklicani, da bi odgovarjali na to vprašanje.

Naj bo tako ali tako — ko so se klateži začutili lastnike majhnega premoženja, se je Carcagne zdajci spomnil, da se šibka in nežna Perrette prav za prav ne bi ukvarjala s pranjem. Zmerom je sanjarila, kako lepo bi bilo, če bi imela tisoč liver in bi si mogla

najeti nekaj delavk, zase bi pa pridržala samo likanje finega perila za imenitne gospode. To nežno delo, v katerem se je posebno odlikovala, se je bolje ujemalo z njenimi telesnimi močmi. Carcagne se je spomnil vsega tega. Svojo misel je povedal tudi Gringailu in mu pogumno predložil, naj bi skupaj podarila dekletu dvanaest tisoč liver, s katerimi bi mogla uresničiti svoje sanje. Ta načrt je Gringailu silno ugajal in sprejel ga je brez oporekanja.

Takoj sta razdelila denar na tri enake dele. Ko je Escargasse videl, da sta vzela od svojega deleža vsak po šest sto liver, ostalo pa spet shranila v skrinjo, je vprašal, kaj to pomeni. In ko sta mu povedala, je zardel kakor kuhan rak in zahteval tudi zase pravico, da pripomore k Perretti sreči. Tako se je zgodilo, da so odtrgali vsak svojih šest sto liver, to je skupaj osemnajst sto liver. In vendar so bili samo trije nepridipravi: človek bi bil rekel, da niso vredni niti vrvi, na kateri se bodo zibali prej ali slej!

Tako je dobila zalo Perrette osem sto liver več, nego je potrebovala, da se postavi na svoje noge. Gringaille ji je neutegoma nesel denar; zakaj čudno, ponosno dekle ga seveda ne bi bilo sprejelo od nikogar drugega kakor od svojega brata.

Klatežem je ostalo sedaj samo tisoč štiri sto liver. A tudi ta skržena vsota je še pomenila pol leta mirnega življenja!

Človek obrača, Bog obrne. Tih štirinajst sto liver je zaleglo natanko za štirinajst dni. Ne za deli!

Ali se je rokavničarska trojica zabavala s tem, da je metala srebrnjake v Seino? Ali so trosili denar za kakve velike nakupe? Ali so se vdajali izbranemu, dragemu razuzdanstvu? O ne! Živeli so dokaj pametno. Če bi ne bilo ničesar drugega, bi bila trajala njihova zaloga vsaj tri ali štiri mesece. Bodimo pravični in priznajmo, da to ne bi bilo malo.

Cene malim oglašom

Zenitve in dopisovanje: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za štiro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglaš trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo po zaračunajo nadalje vsi oglaš, ki spadajo pod rubrike »Kum pa kame«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokal«, »Stroj«, »Družabnik«, »Sobe«, »Išče«, »Informacije«, »Življenje«, »Običaji«, »Lesi« ter pod rubrikama »Trgovski potnik« in »Zasluge«, če se z oglašom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužke ali službe, plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za štiro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglaš socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za štiro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo pa Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri prodaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obnema s naročilom.

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (1)

2 mlajši deklici

sestavljata, marljivo in sovestno, sprejemajo tudi nemške, sprejemajo eno za hišne dela, drugo pa kot prodajalko v bufetu. Nastop takoj. Jospina Lukič, Vije — Hrvatska. 31989-3

Brivskega pomočnika

za soboto in nedeljo sprejme frizer na Smarinskem c. 22. 31904-3

Šiviljo

samostojno delavko, vajeno na konfekcijskega dela, sprejemajo v stalno službo. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Hira delavka«. 31911-1

Služkinjo

pridno in pošteno sprejme na prostovoljno v Ljubljani. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 31913-1

Natakarico

tudi začuden, čedno, nasmehljivo, sprejme takoj hotel »Mariborski dvor« v Mariboru. 31903-1

Frizerko

dobro izučeno, ki zna voditi in trajno odlašati sprejme s 25. avgustom August Del Bole, Brivski in daniški salon, Domžale. 31946-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (2)

Brivski pomočnik

mlajši, dobro izurjen v moški stroki, išče službo s 1. septembrom. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Rudi Kosir, Ormož«. 31904-2

Brivski pomočnik

star 21 let, popolnoma samostojen v moški stroki in dober kuhar, stane, želi službo z 8. septembrom. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Primorac«. 31906-2

Knjigovodja

z dolgoletno prakso — ki tudi prevzame kakršnekoli samostojno administracijo, vešč italijanskega, nemškega in angleškega jezika, išče primerno službo v katerikoli kraju. Dopolne na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Primorac«. 31906-2

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL

PREMOG suha drva

POGAČNIK

Bohoričeva ulica št. 5

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Gradbeni inženjer

z večletno prakso v železniškem in vodnih zgradbah, želi prenesti službo v Banjo, Crno goro, Buenos Aires, Švicijo. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod štiro »Gradbeni inženjer«. 31908-2

20—30.000 Din kavcije položim

velikemu podjetju za mešanje skladnih kamnov, iskanih ali ališnih. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod značko »Trgovski potnik«. 31739-2

Prodajalka

vešč, mešane stroke, želi prenesti službo v Banjo, Crno goro, Buenos Aires, Švicijo. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra«. 31908-2

Zasluge

Kdor išče zaslužke, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. — Kdor udi zaslužek, pa za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za štiro pa 5 Din. (3)

Izplača se

se prevzeti naše lukrativno dobavniško zastopstvo — vseh obstoječih hisnagalanijskih praktičnih novosti, knjig, knjiž. proti visoki proviziji in fiksumu. Sajeta, Dunajska cesta 26. 31942-3

Prodaj

Oglaš. trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za štiro 5 Din. — Oglaš. socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (6)

Nove zaboje

razne velikosti po 1—5 Din komad prodaja Begatal v Gradiscu št. 131. 31903-6

Gramofon. plošče

od 15 Din — kakor tudi gramofone od 300 Din prodaja »St. gerg«, Aleksandrova št. 4, prehod »Viktoria« palače. 254-6

Telefon 2059

PREMOG suha drva

POGAČNIK

Bohoričeva ulica št. 5

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

130.

S kritiki: »Ubijte nejevernika!« in »Zakoljite krščanskega psa!«

so se zapodili proti Tarzanu. Drugi Arabci, ki so bili v kavarni, so se pridružili napadu na neoboroženega belca. Toliko jih je bilo, da so potisnili Tarzana nazaj. Abdul se je z golim nožem v roki boril ob njegovi strani.

Copyright, 1929, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

Zahvala

Iz vsega srca se globoko zahvaljujemo vsem, ki so ob tragičnem udarcu usode izkazali odkrito sočutje, spremili in obiskali z venci in cvetjem našega nepozabnega

Dušana

Posebno zahvalo dolgujemo prof. Kordinu, ki se je s toplimi besedami poslovlil od našega ljubljence.

Maša zaдушnica se bo darovala v soboto, dne 20. t. m. ob 1/8. uri v Trnovski cerkvi.

V Ljubljani, dne 19. avgusta 1932.

11048

Družina ing. Turnšek.

**DRVA IN
PREMOG**

pri Iv. Schumi
Dolenjska cesta
Telefon št. 2951

Popravila
modernizir-
anje,
zamenjava
baterijskih
radio

aparatur
za moderne na tok
najkulantneje pri

RADIOVAL

Ljubljana,
Dalmatinova ul. 13
poleg hotela Strukelj

**KRALJEVA BANSKA UPRAVA DRAV-
SKE BANOVIN** javlja žalostno vest, da
je dne 18 t. m. umrl v Podnartu gospod

POGAČNIK JOSIP

prvi predsednik Narodne vlade za Slovenijo

Pokojnika, ki si je pridobil za domovino
nevenljivih zaslug, bo narod ohranil v trajno
hvaležnem spominu.

Ljubljana, 18. avgusta 1932.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani
naznanja pretresljivo vest, da je umrl njen zaslužni član, gospod

Josip Pogačnik

bivši predsednik Narodne vlade za Slovenijo, poslanik
i. t. d. i. t. d.

Blagemu pokojniku, ki je vneto sodeloval v naši zbornici, ohranimo trajno
hvaležen in časten spomin.

11047

11043

Zapustil nas je za vedno po kratki,
mučni boleznii previden s tolažili sv. vere,
naš predobri

Josip vitez Pogačnik

prvi predsednik narodne vlade, poslanik n. r. itd.

Pogreb se bo vršil v soboto 20. av-
gusta t. l. ob 17. uri izpred hiše žalosti
na pokopališče v Ovšišah.

V Podnartu, dne 18. avgusta 1932

Gabrijela roj. Jeglič, soproga.

Joško, generalni tajnik TPD, Branko, podpolkovnik in adjutant Nj.
Vel. kralja, Bogdan, bančni ravnatelj, sinovi.

Mara, roj. Pogačnik, Franka, roj. Jarc, Mima roj. Pavlin, sinahe.

Bogec, Marko, Joži, — Joško, Jelka, — Jožek, vnuki

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG
D. D. V LJUBLJANI, javlja tužno vest,
da je njega podpredsednik, gospod

Josip vitez Pogačnik

danes, dne 18. t. m. v Podnartu preminul.

Velezaslužnega pokojnika ohranimo v
hvaležnem in trajnem spominu.

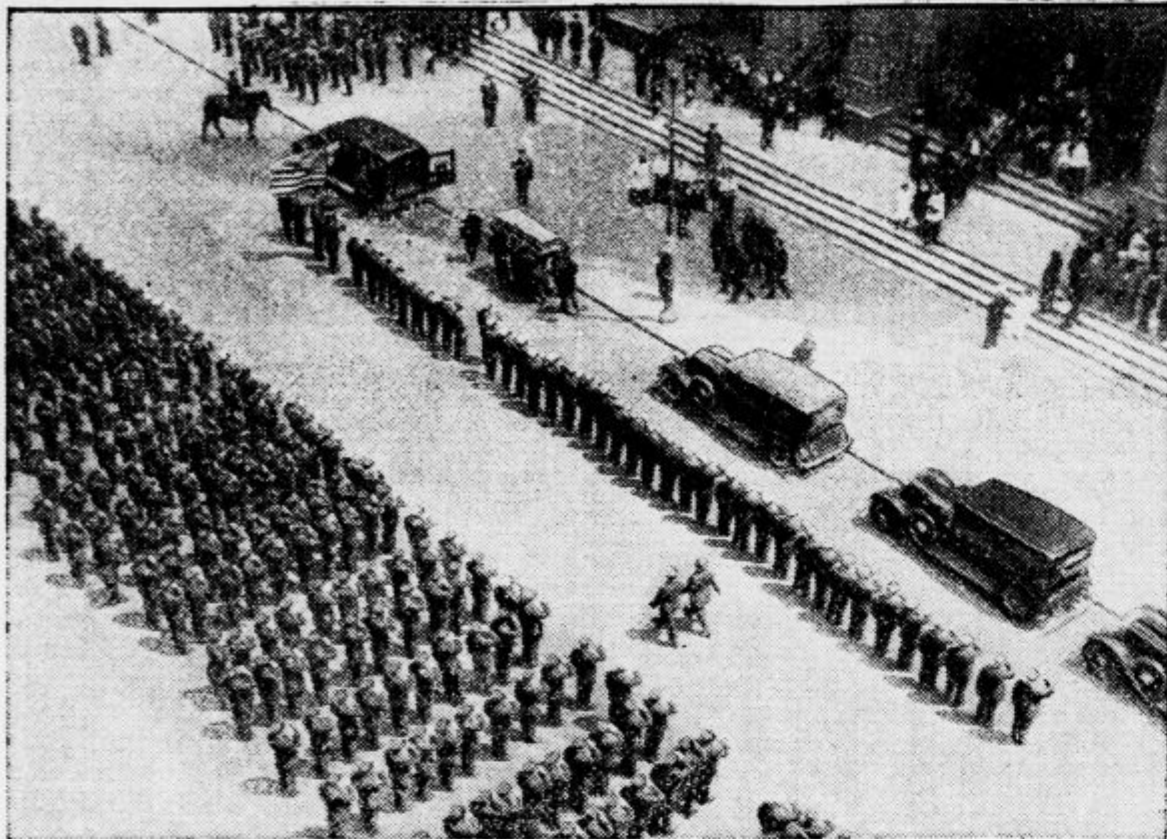
Ljubljana, dne 18. avgusta 1932.

11038

Iz življenja in sveta

Gasilci častijo spomin mrtvih tovarišev

Ameriški gasilci pozdravljajo pred katedralo sv. Patrika v New Yorku krste s trupli tovarišev, ki so izgubili življenje pri gašenju Ritzovega hotela.

Prozorna glava

Po dosedanjih metodah je bilo nemogoče fotografirati možgane v zaprti lobanji celo s pomočjo Röntgenovih žarkov, kajti lobanjske kosti so zasenčevale sliko mehkih možganov, ki propuščajo žarke. Celo po metodi vbrizgavanja določene snovi v možgansko žilje je bilo nemogoče dobiti sliko možganov, kajti sence, ki so bile po tej metodi še temnejše od kostnih senc, so bile le sence tega žilja, ne pa možganov samih.

To dejstvo je bilo krivo, da se pri zaprti lobanji nikakor niso dale z Röntgenovimi žarki ugotoviti morebitne oteklina v možganih in ozdravit, še preden so povzročile smrt.

Tem večji pomen ima tedaj najnovejša odkritja düsseldorfkega zdravnika dr. Wustmanna, ki je o njem pred kratkim poročal na seji Medicinske družbe v Düsseldorfu. Dr. Wustmann vbrizgne v notranjost lobanje neki preparat, ki sestoji v glavnem iz torija. Injekcija ne povzroči nobenih bolečin in nima škodljivih posledic, kakor so pokazali vsaj poskusi na živalih, pač pa je nje učinek ta, da pokažejo Röntgenovi žarki s silovito natančnostjo najmanjše gube in zavojte možganov in hrbtnice, celo najbolj tenkih živcev od

njihovega središča do njihovega iztoka v organih. Neki možgi je umrl s simptomi oteklina v možganih. Kje je tičala ta oteklina, so hoteli dognati šele z obdukcijo. Že je bilo za to vse pripravljeno, ko si je dr. Wustmann izposil za trenutek truplo. Vrnil se je s trditvijo, da tiči oteklina ra tem in tem mestu ter je tako in tako velika. Ker ni bilo na lobanji nobenega znaka, da bi jo bil odpril, so se vsi nevarno smejali njegovi izjavi. A ko so lobanjo odprli, so ugotovili, da je govoril čisto resnico. Dr. Wustmann je bil sedež oteklina dognal skozi lobanjo po svoji metodi.

Ker se hočejo z nadaljnjimi poskusi najprvo prepričati, da je Wustmannova metoda za živga človeka absolutno neškodljiva, je še niso začeli uporabljati v širšem obsegu. A skoraj gotovo je, da bo že v doglednem času vsakomur mogoče videti fotografijo svojega miselnega organa in ugotoviti po njegovih zavojih in gubah vse svoje talente in sposobnosti. Še večji pomen pa bo imelo senzacionalno odkritje za zdravniško vedo, ki bo sedaj sposobnejša ozdraviti ljudi cele vrste bolezni, ki so vodile v smrt samo zato, ker njihovega sedeža v možganih niso mogli pravočasno dognati.

Telefon, ki sporoča nevarnosti

Berlinski inženjer Richard Haase je zgradil majhen dodatni aparat k telefonskemu aparatu, ki avtomatično zaznaja vsakovrstne nevarnosti. V primeru vploma dvigne izvod iz dodatnega aparata slušalko, seže v primerno luknjico nad številkami in zavrti številnik, na kar se oglasi glasen, dveminuten Morsejev znak na najbližji policijski stanic. Tu ugotovijo takoj, kje deluje vplomelec in ga se pravočasno zasačijo, kajti aparat deluje v ogroženem prostoru tako tiho, da ne zbudi vplomečeve pozornosti. Dodatni aparat pa se v tem primeru sproži po vsej priliki s pomočjo svetlobne celice. S pomočjo naraščajoče temperature se sproži v primeru požara in obvesti istotako gasilsko postajo.

Zapravljiva hči

Mrs. Edith Mac Cornick-Rockefeller, najmlajša hči ameriškega multimilijonarja, znana v Zedinjenih državah po svoji zapravljivosti, je hudo zbolela. Zdravniki nimajo upanja, da bi okrevala.

Rastlina, ki daje dolgo življenje

Britska vlada je dala angleškim raziskovalcem večjo vsoto denarja in celo zemljišče na razpolago, da bi na otoku Cejlonu proučili skrivne sile hidrokolita. Pred časom je neki Kitajec trdil, da je ukačal 250 let samo po zaslugi te rastline in tudi domačini menijo, da izvirata slonova moč in njegovo dolgo življenje od te rastline. Neki francoski kemik, ki je preiskal njegove liste, je izjavil, da je našel v njih snov, ki učinkuje izredno poživljajoče na možgane. Britski raziskovalci bodo sedaj odločili, koliko je resnice na vseh teh govoricah.

Ujeti krokodil

V Aubervilliersu poleg Pariza je prošlo nedolgo ušel z neke zabavne prireditve krokodil, za katerim se je podilo vse mesto. Žival je naposled ujel neki delavec iz Egipta.

Zmagovalca v kolesarski tekmi Marseille-Lyon

Sieronski (levo) in Geyer, ki sta prevzela s kolesi 350 km dolgo progo Marseille - Lyon v 9 urah 13 minutah in sta zmagala nad 100 sotekmujočimi kolesarji.

Zagorela koža

Zareče poletno sonce prinaša premnogim posebno veselje, na katero so dolgo čakali: zagorelo kožo, ki dokazuje, da je telo užilo svetlobe in zraka ter v zdravju reagiralo nanju. Ta priljubljena kožna barva pa ne nastaja tako preprosto.

V določenih kožnih stanicah so v raztopljeni obliki vsebovane snovi, iz katerih nastaja svetlobno barvilo melanin. To barvilo pa nastaja samo pod vplivom sončnih žarkov, posebno pa ultravioletnih žarkov pomladnega sonca. Barvna zrnca se v stanicah nakopičijo okoli staničnega jedra, da ga obvarujejo nadaljnjega vplivanja svetlobe. Istočasno se pojavi rjava barva kože, ki je temnejša, čim več zrnec so tvorile stanice.

Močno in hitro zagorenje je znak zdrave, krvi polne kože. Zrnca se namreč pod vplivom svetlobe, ko so se pomnožila do določene meje, spremenijo v tekočo snov, ki je brezbarvna in tudi topljiva. Ta snov, ki prehaja, napolnjena s svetlobno energijo, v kri, pa je za telo zelo važna, kajti čim več jo je v njem, tem bolj se telo brani boleznim, n. pr. tuberkuloze. Ta zdravilni učinek pa ne zavisi samo od količine barvila, temveč tudi od tega, da-li je koža dobro prepojena s krvjo, ki odnaša omejeno tekočo snov v telo.

Ce dovaja zagorela barva telesa posredno zdravilne in ojačevalne snovi, so po drugi strani varuje tudi kratkovalovnih ultravioletnih žarkov, ki jih barvilo vsrka še preden utegne škodovati, rumene in zelene žarke pa spreminja v kožno toploto. To toploto oddaja telo navzven isto tako preden utegne škodovati in tako se telo samo varuje morebitne nevarnosti.

Leningrad — trimilijonsko mesto

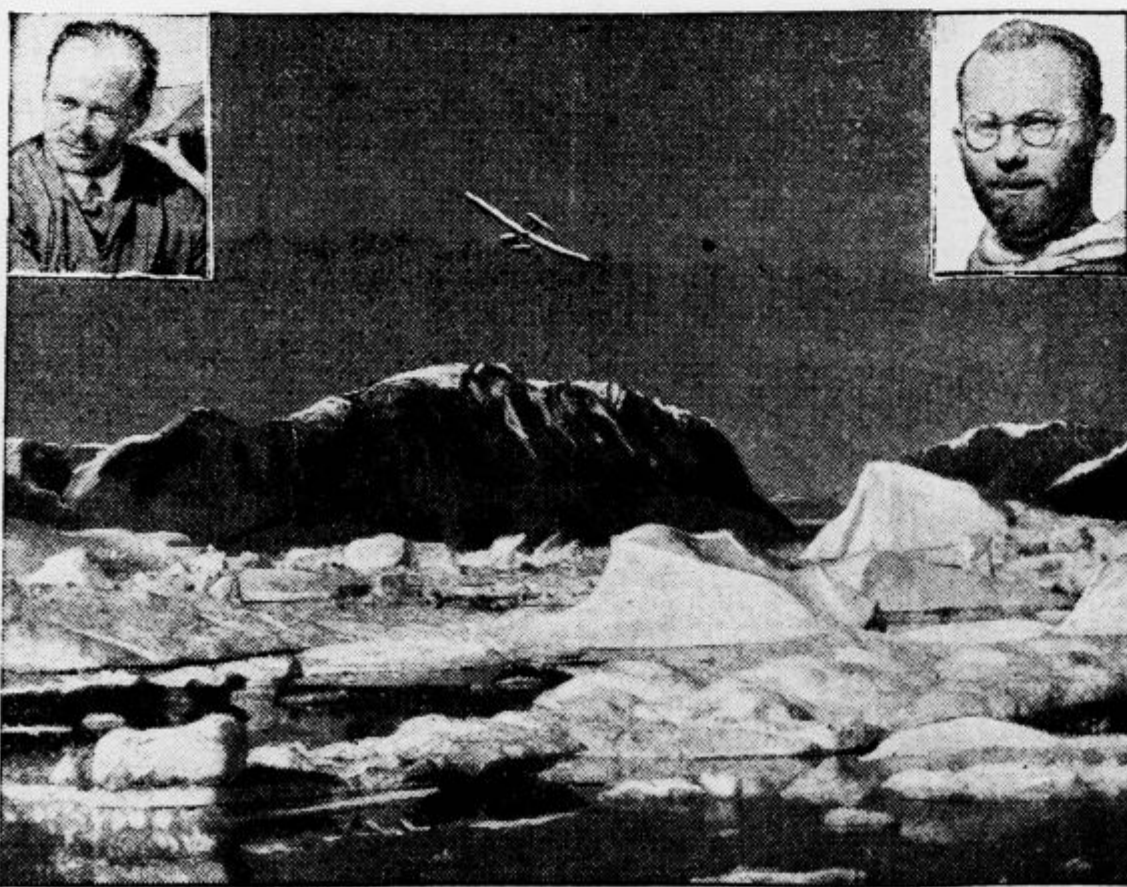
Ne le Moskva, tudi Leningrad je zadnja leta močno narasel v pogledu prebivalstva. Pri zadnjem ljudskem štetju so našli v bivši prestolnici ruskih carjev 2 milijona 815.000 duš, do konca druge petletke pa računajo, da bo imelo mesto tri milijone in pol prebivalcev.

Prepoved novega plesa v Budimpešti

Med budimpeštanskimi plesnimi mojstri je izbruhnil velik spor o tem, naj se li dopusti ali prepove ples beguine. Spor je tako dolgo tlel, da se je začela zanj zanimati policija, ki je poslala k reviji, kjer bi se moral ples izvajati prvič, komisijo, ki je sklenila, da se ples ne sme izvajati, ker ni nič drugega nego erotično objemanje v plesni obliki.

Pri želodčnih težkočah, izgubljenem teku, zagatenju, napetosti, zgagi, izpehavanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nagnanju k bljuvanju učinite 1 do 2 čaši naravnih »Franz Josefov« vode temeljito iztrebljenje prebavil. Mnenja bolnišnice izpričujejo, da jemljejo »Franz Josefov« grenčico radi tudi oni, ki morajo dolgo polegati v postelji in jim zelo prija voda. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Letalo nad grönlandskimi ledniki

Neka filmska družba snema trak o Grönlandu. Pred dnevi je zaneslo znanstvenega člana filmske ekspedicije dr. Sorgeja s kajakom tako daleč v stran, da se ni mogel vrniti v filmsko taborišče. Osem dni in noči je moral prebiti v ledniški pušči na prostem, šele deveti dan so ga našli. Na sliki v desnem kotu: dr. Sorge, v levem kotu letalec Udet, v sredi grönlandski pokrajina z letalom.

Pravkar izšla številka ilustrovane tedenske revije

„ŽIVLJENJE IN SVET“

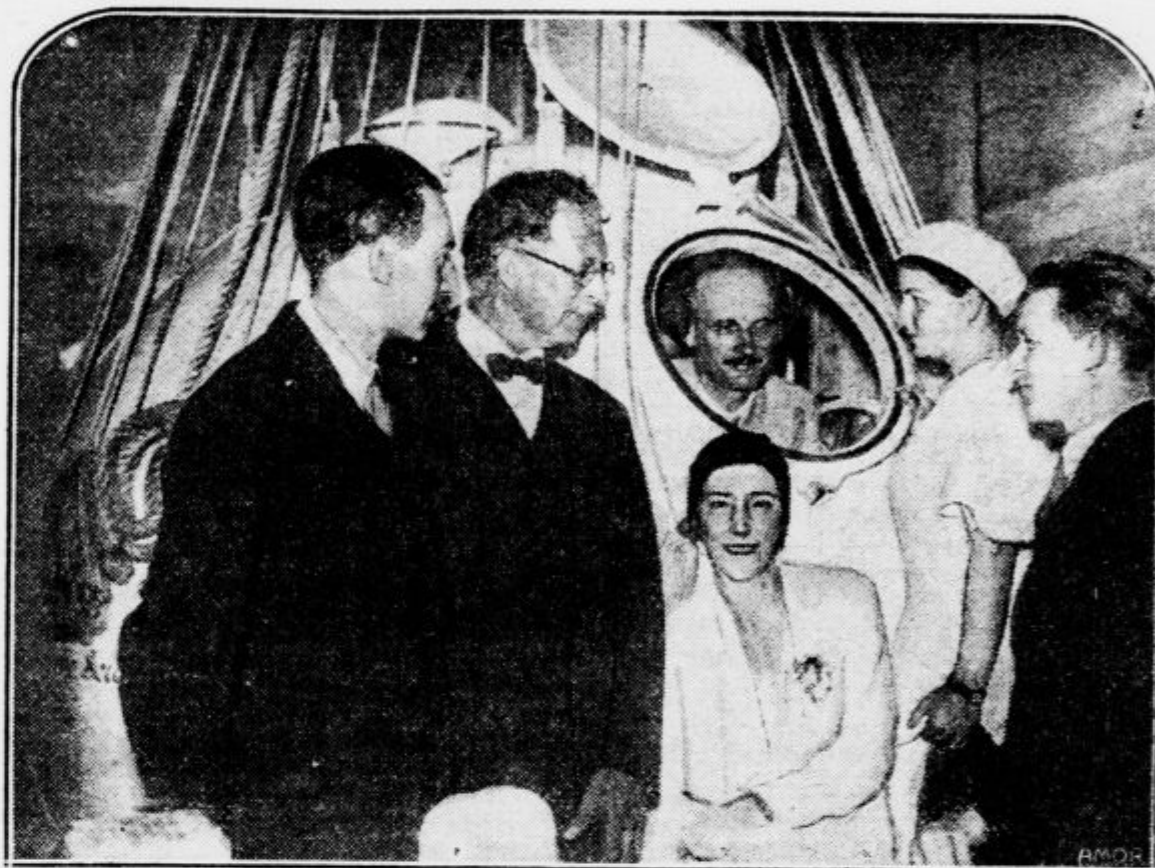
vsebuje naslednje zanimivosti:

»V FINANČNIH VIŠAVAH«
KAKO SI ASTRONOMI ZAMISLJAJO KONEC SVETA
OD METULJA DO SVILE (Dr. Josip Rožman)
VIHAR V KOLONIJ (Dr. Ivan Lah — z ilustracijami Fr. Škodlarja)
ALI SO POŠTRVI RAZUMNE?
BESEDE, KI JIH VSAK DAN SLISIMO
FRIEDLANDER: PLESALEC NA VRVI (lesorez)
SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA
ZOBJE (Edouard de Keyser — z ilustracijami Fr. Škodlarja)
POSTANEK ARIZONKEGA KRAJTERJA

MARSEILLE (Dr. Stanko Jug — s slikami)
ZAKONSKA MORALA PRI DIVJAKIH
IZGUBLJENA MORNARICA 6 (s slikami)
SPITZMANN: KMETICA (lesorez)
SVETO MESTO NIKO (s sliko)
TRI MINUTE POTOVANJA (Seattle — Pacificne Benetke — s sliko)
ZNAMKE PRIPOVEDUJEJO (Simbol svobode — s sliko)
LENORA V LATINSČINI
JAPONSKA V SLIKI IN BESEDI
ŠAH
ISČEJO SE DELAVCI
HUMOR
ADAMSON

»ŽIVLJENJE IN SVET« se naroča v Ljubljani, Knaflijeva ulica 5. — Posamezne številke 2 Din po vseh trafikah

Visok obisk pred startom

Prof. Piccard se je v četrtek zjutraj dvignil v stratosfero. Nekaj dni pred tem dogodkom sta ga obiskala na dübendorfskem letališču pri Curihi belgijski kralj Albert (drugi na levi) in belgijska kraljica Elizabeta (sedeča). Poleg nje Piccardova žena, desno od kralja fizik Cosyns

Dobila je denar in moža

Pred londonskim sodiščem se je nedavno zaključil nenavadno zanimiv proces, v katerem je šlo za bodočnost 24-letne pastorejve hčere miss Marjorie Clemensonove. Dama je pobijala neko klavzulo oporoke, ki bi jo lahko bila pripravila do ogromno dedščino. Klavzula je namreč dooločala, da izgubi Clemensonova dedščino tisti trenutek, ko se omoži.

Ozadje procesa ima romantično podlago. Marjorie Clemensonova je živila leca in leta v vasi Staplehurst v Kentu. Pred leti je postala na nekem spreobodu s svojim očetom, pastorem Clemensonom, žrtve prometne nezgode. Na ovinku neke ceste jima je pridrvel nasproti avto-bus, za njunim hrbtom pa je dirjal voz s konjsko vprego. Konja sta se splašila, voz je krenil v stran in oje je ranilo pastorevo hčer, ki se je nezvestava zgrudila kraj ceste. Kočijaž je ustavil konje in iz voza je stopil star gospod s sivo glavo, ki je bil videti močno presunjen po doživljaju, ki mu je bil priča. Ponudil je pastoru svojo pomoč in je dal odpeljati ponesrečenko v bolnico, kjer je kmalu okrevala.

Ta doživljaj je prinesel velikansko spremembo v življenje Marjorie Clemensonove. Stari gospod jo je večkrat obiskal v bolnici in ko je ozdravela, ji je priznal, da jo je vzljubil kakor lastno hčer, ki je pa ni več med živimi. Še več. Zatrjeval je, da je njegovi pokojni hčeri tako podobna da

jo želi pohčeriti. Pastor je privolil v njegovo željo in miss Marjorie je tako dobila adoptivnega očeta.

V času, ko je živila pri njem in imela vsega v obliki na razpolago, pa je polagoma izvedela za vzrok smrti njegove hčere. Starec, ki je prinesel tako usodno odločitev v njeno življenje, je bil v kraju, kjer je živel, znan kot velik čudak. Svoji edinki ni dovolil, da bi se omožila z moškim, ki ga je ljubila iz vsega srca. Odklanjal je njenega ljubimca in vobče ni dovolil, da bi govorila o možitvi. Zato je hči izvršila samomor. Očetova nprav se je zaradi tega tako zmrčila, da se je popolnoma odtegnil londonski družbi, kjer je bil dosihmal redno in čislana prikažen.

Miss Clemensonovi je bilo 20 let, ko je njen adoptivni oče umrl. Ko so odprli njegovo oporoko, so videli, da je svoje ogromno premoženje zapustil dobrodušnim ustanovam. Približno 10 milijonov Din naše veljave pa je zapustil Marjoriji — toča samo v primeru, če se odreče za vselej možitvi.

Srečna dediščina ni imela tedaj prilike ugovarjati testamentarni klavzuli. Toda kmalu se je v njenem srcu zbudila ljubezen in ko se je odločila za možitve, je moral poskrbeti, da ne pride ob dedščino. Zahtevala je torej od londonskega sodišča, naj razveljavi klavzulo o možitvi. Sodišče je stvar proučilo in je izreklo sodbo, da je pogoj, kakršnega je postavil njen adoptivni oče v svoji oporoki, protinaturen, torej ničen. S tem je priznana miss Marjorie pravica do dedščine in do možitve in oboje skupaj jo bo pač napravilo srečno.

ANEKDOTA

Wedekind je stopil nekoč v neko klet, kjer so se zbirali umetniki. Pri neki mizi je sedel znan pisatelj, pred njim pa je paradižala na krožniku kapitalna telečja glava. Moža sta se bežno pozdravila in Wedekind, ki pisatelja ni dosti maral, je hotel mimo.

»Nu, ali ne boste prisedli?« je dejal pisatelj.

»Nočem motiti,« je odvrnil Wedekind, »vidim, g. doktor, da niste sami.«

Vsak dan ena

Kako si predstavlja Jurček računsko ravnotežje.

Maščevanje triletnega fantiča

V občini Sv. Valentin blizu Linca se je odigrala nenavadna otroška drama. V hiši delevara Geiblingerja sta se sprla dva brata, osemletni Jožef in triletni Janeček. Starejši brat je vzel mlajšemu losenega konjčka. Janeček je zahteval igračo nazaj. Jožef pa mu je namestu konjčka prislonil klofuto. To je Janečka tako razjarilo, da se je po prstih splazil v kuhinjo, vzel kuhinjski nož, tekel z njim v sobo in porinil rezilo bratu do vratu v trebuh.

Starejši brat je začel obupno vpiti na pomoč. Pribiteli so sosedje in poklicali zdravnika, ki je dal otroka prepeljati v bolnišnico, kjer so mu s hitro operacijo oteli življenje. Ko so malega Janečka vprašali, čemu je zabodel brata, je izjavil, da ga je hotel »samo malo zaklati,« ker mu je ponovno vzela igračo in mu še vedno dal kakšno po hrbtu.

Razumljiva Lindberghova prošnja

Charles Lindbergh, katerega žena je v Hopewellu povila drugega sina, je naslovil na ameriške novinarje prošnjo, naj mu priznasejo ob rojstvu drugega otroka in naj ne pišejo o njegovem drugem sinu kakor o prvem. Takšne stvari samo pospešujejo v javnosti zanimanje za otrokovo življenje in usodo in to ni baš v mali meri pripomočilo k trasediji njegovega prvojenca. »Naši otroci,« je dejal Lindbergh, »imajo isto pravico kakor vsi otroci rasti in razvijati se normalno brez zanimanja javnosti, ki se zloji iz zvedavosti vtika v družinsko življenje.«

Trčenje dveh ladij v Japonskem morju

Kakor poročajo iz Tokia, sta v Japonskem morju trčili dve japonski ladji, in sicer »Nihifuku Maru« ter »Hido Maru«.

Upravni svet in ravnateljstvo „Jugočeške“, tekstilne industrijske d. d. v Kranju javljata tužno vest, da je preminil dolgoletni predsednik upravnega sveta in upravni svetnik, gospod

JOSIP VITEZ POGAČNIK

veleposestnik, bivši prvi predsednik Nar. vlade za Slovenijo, poslanik in pooblaščen minister n. r., imetnik visokih odlikovanj, svetnik ljubljanske Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, predsednik upravnih svetov d. d. »Union« in »Jugočeške« tekstilne industrijske d. d., podpredsednik Prometnega zavoda za premog, upravni svetnik beogradske tekstilne industrije a. d., lokalne železnice Kranj-Tržič itd. itd.

Velezaslužnega gospoda predsednika, ki je načeloval našemu podjetju od vsega početka ter si pridobil za njegov procvit nevenljive zasluge, bomo ohranili kot velikega jugoslovenskega pionirja tekstilne industrije v najsvetlejšem in globoko hvaležnem spominu.

KRANJ, dne 18. avgusta 1932.

Uradništvo in delavstvo „Jugočeške“, tekstilne industrijske d. d. v Kranju globoko užaloščena naznanjata žalostno vest, da ju je danes zapustil za večno njun predobri in za nju očetovsko skrbni gospod predsednik upravnega sveta

JOSIP VITEZ POGAČNIK

veleposestnik, bivši prvi predsednik Nar. vlade za Slovenijo, poslanik in pooblaščen minister n. r., imetnik visokih odlikovanj, svetnik ljubljanske Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, predsednik upravnih svetov d. d. »Union« in »Jugočeške« tekstilne industrijske d. d., podpredsednik Prometnega zavoda za premog, upravni svetnik beogradske tekstilne industrije a. d., lokalne železnice Kranj-Tržič itd. itd.

Smrt nam je ugrabila dobrotnega delovnega očeta in velikodušnega zaščitnika.

Iskrena in neminljiva naša hvaležnost mu bo trajen, svetel spomenik.

KRANJ, dne 18. avgusta 1932.

Naznanjamo žalostno vest, da je preminul naš dolgoletni predsednik, gospod

JOSIP VITEZ POGAČNIK

veleposestnik, bivši prvi predsednik Narodne vlade za Slovenijo, poslanik in pooblaščen minister n. r., imetnik visokih odlikovanj, svetnik ljubljanske Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, predsednik upravnih svetov d. d. „Union“ in „Jugočeške“ tekstilne industrijske d. d., podpredsednik Prometnega zavoda za premog, upravni svetnik beogradske tekstilne industrije a. d., lokalne železnice Kranj-Tržič, itd., itd.

V preminulem smo izgubili skrbnega in velezaslužnega voditelja, ki si je pridobil velike zasluge za dobrobit našega podjetja in je bil nastavlencem podjetja vedno vzor in zvest prijatelj.

Ljubljana, 18. avgusta 1932.

11042

Upravni svet, ravnateljstvo, uradništvo in nastavljenci
DELNIŠKE DRUŽBE PIVOVARNE „UNION“ V LJUBLJANI

Danes je v Podnartu preminul naš zaslužni, dolgoletni upravni svetnik gospod

JOSIP VITEZ POGAČNIK

veleposestnik, bivši prvi predsednik Narodne vlade za Slovenijo, poslanik in pooblaščen minister n. r., imetnik visokih odlikovanj, svetnik ljubljanske Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, predsednik upravnih svetov d. d. „Union“ in „Jugočeške“ tekstilne industrijske d. d., podpredsednik Prometnega zavoda za premog, upravni svetnik beogradske tekstilne industrije a. d., lokalne železnice Kranj-Tržič, itd., itd.

Blagega pokojnika ohranimo v trajnem častnem spominu.

Ljubljana, 18. avgusta 1932.

11041

UPRAVNI SVET TRBOVELJSKE PREMOGOKOPNE DRUŽBE